

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan sveder, izimki nedelje in pravnika, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za osnanila se plačuje od peterostopne petiti-vrste po 12 h, če se osnanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Pesemsko številko po 10 h.

Upravnistva telefon št. 35.

Dr. Šusteršič contra dr. Ploj.

Ker se dr. Ploj ni uklonil komandi dr. Šusteršiča in dr. Korošca, da bi se izolirali slovenski napredni poslanci v parlamentu, in je raje vstopil v „Jugoslovanski klub“, ki so ga ustanovili hrvaški poslanci skupno s slovenskimi naprednjaki in obema Srboma, so klerikalci zagnali velik krik in vik, mu očitali izdajstvo ter naročili proti njemu celo vrsto nezaupnic, da bi ga s tem prisilili, da bi odložil svoj mandat. Obenem pa je pričelo klerikalno časopisje veliko gonjo proti Ploju in „Slovenski Gospodar“, glasilo dr. Korošca, je zagrozilo, da priobči „Slovenec“ o Ploju senzacionalna razkritja o njegovem postopanju v zadevi volilne reforme glede koroških Slovencev, ako se ne povrne nazaj v klerikalne vrste, oziroma ako takoj ne odloži svojega mandata.

Dr. Ploj se na te grožnje ni oziral in v petek je počila v „Slovenec“ napovedana bomba, ki jo je brez dvoma izvaril sam dr. Šusteršič.

Senzacionalno razkritje so preje napovedali klerikalci glede Ploja, toda ko smo čitali pretekli petek v „Slovenec“ dr. Šusteršičevo „bombo“, smo bili razočarani.

To bi naj bilo senzacionalno razkritje?!

Dr. Šusteršič pripoveduje na dolgo in široko, da je ob rojstvu volilne reforme takratni njegov klub določil za referenta o Koroški dr. Ploja, ki je obvestil klubove člane, da bo na Koroškem zahteval dva slovenska mandata in en „kampfmandat“.

Dr. Ploj svoje zahteve glede dveh slovenskih mandatov na Koroškem ni mogel pri vladi uveljaviti in sicer po Šusteršičevem mnenju samo radi tega ne, ker Ploj ni hotel dovoliti, da bi njegov referat glede Koroške zastopal pri vladi on — dr. Šusteršič. Pri tem Šusteršič namiguje

seveda prav previdno in hinavsko, da je Ploj hotel zastopati svoj referat sam pri vladi najbrže radi tega, ker je upal postati — minister.

To namigavanje pa se prav malo strinja s faktom, ki ga navaja Šusteršič sam, da je dr. Ploj ministrskemu predsedniku zagrozil, da nastopi klub, ki mu on pripada, proti volilni reformi v celoti, ako se ne ugotovi upravičenim zahtevam koroških Slovencev.

Ta grožnja pa Šusteršiču, kakor sam priznava, ni bila po volji, zato je hitel, kakor se čita v njegovem članku med vrstami, dr. Ploja desavuirati. Kdor pazno čita dr. Šusteršičev sestavek v „Slovenec“, ki bi naj moralno ubil dr. Ploja, ter trezno preudari vso zadevo, mora priti do prepričanja, da Šusteršič v svojem članku ni pokopal toliko dr. Ploja, kakor samega sebe, saj govori to, kar je sicer v članku previdno zamolčal, a je jasno razvidno iz konteksta, dovolj glasno proti njemu.

Interesantno je, da je istočasno, ko je izšel dr. Šusteršičev napad na Ploja v „Slovenec“, priobčila celjska „Domovina“ interview, v katerem odgovarja dr. Ploj na očitanja klerikalnih listov, da se je izneveril s tem, da je vstopil v jugoslovanski klub, program, na podlagi katerega je bil izvoljen za poslanca, in glede grožnje z razkritji o njegovem postopanju v zadevi volilne reforme.

Dr. Ploj naglašja, da ni kandidiral na program Koroščeve „Kmet-ske zveze“, nego izrečno na temelju starega konservativnega programa, kar je dobro vedel dr. Korošec in je baš radi tega izjavil, da bo „Kmet-ska zveza“ podpirala njegovo kandidato. Kar se tiče skupnega jugoslovanskega kluba, je zastopal dr. Ploj na vseh shodih pred volitvami stališče, da je treba z vsemi silami delovati v državnem zboru na to, da se osnuje skupen jugoslovanski klub, v katerega bi imel vstop vsak jugoslovanski poslanec. To njegovo stališče so izrečno odobrili vsi njegovi volilci. Zato je tudi kasneje, ko je bil izvo-

ljen, deloval z vsemi silami na to, da se osnuje edinstven klub, v katerega bi imel pristop vsak jugoslovanski poslanec, in je nato, ko so se pogajanja glede ustanovitve skupnega kluba razbila, vstopil v tisto parlamentarno skupino, ki ne zapira vrat nobenemu jugoslovanskemu poslancu. Glede grožnje z razkritji radi volilne reforme z ozirom na koroške Slovence pravi dr. Ploj: „Pozivljam gospodo, da čim prej odgrne zaveso, da pove vse, kar ve, in da govori — resnico! Naučil sem se pri njih previdnosti ter sem si vse pogovore in posvetovanja zabeležil. Materijal imam na razpolago ter bom čisto lahko in zelo hitro odgovarjal.“

Ker je Šusteršič v tem duelu že naskočil s prvim udarcem, je pričakovati, da bo sedaj prišel na dan tudi dr. Ploj s svojim materijalom, ki obeta biti vrlo zanimiv. Zakulisni dogodki v zadevi volilne reforme glede Koroške so še vedno temna, nejasna točka, zato pričakujemo slovenska javnost z napeto pozornostjo razkritij dr. Ploja, to tembolj, ker „razkritja“ dr. Šusteršiča niso dogodkov ni malo razjasnila, pač pa jih zavila v še neprozornjšo kopreno. Torej več luči in naj se dvigne zastor, ki nam zastira vpogled v zakulisno kuhinjo!

Peti vsesokolski zlet v Pragi.

IV.

Kaj Vam je ljudstva v Pragi, se ne da popisati. Takega življenja si ne more nihče predstavljati, pa tudi ne take navdušenosti in take bratske ljubezni. Kjer so se pojavili Sokoli, jih je vse tako presrečno, s tako iskreno ljubeznijo pozdravljalo, da kaj takega pač nihče ni pričakoval. Zlasti Francozi in Jugoslovani smo bili predmet nad vse ginljivih iz srca prihajajočih ovacij.

Sobota je bila posvečena sokolskemu delu. Žal, da je javno telovadbo deloma pokvaril dež.

Občudujemo izbornu organizacijo Čehov. Bilo je velikansko delo, spravi toliko tisoč in tisoč ljudi pod streho. Občudujemo izredno gostoljubnost s katero so Čehi sprejeli svoje goste. Občudujemo velikansko navdušenost, ki plamti v vseh čeških srcih in se manifestira na toliko načinov. Ali nad vse občudujemo izvežbanost in disciplino med Čehi, zlasti med češkim sokolstvom. Kar so češki Sokoli kot telovadci, to se ne da popisati, to mora človek molče občudovati, ker ni besed, da bi primerno izrazile to delo.

Na čast sokolskemu zletu se je zlata slovenska Praga v soboto odela praznično obleko. Nebroj zastav, čeških in slovenskih, je vihralo z vseh poslopij, mnogo hiš je bilo tudi še drugače bogato in ukusno okrašenih. Že na vse zgodaj so se začele telovadne vaje in sicer je bila prva stvar skušnja za javno telovadbo. Tudi na to skušnjo je prišlo nebroj občinstva. Nastopilo je 8000 mož in 2500 žen. Žal da je en del pokvaril dež. Oceno o telovadbi sploh o javni telovadbi in o mednarodni tekmovalni telovadbi moram seveda prepustiti strokovnjaku-telovadcu.

Dopolodne v soboto so romale ogromne čete ven na olšansko pokopališče, pred obelisk, na katerem razprostira ponosen Sokol svoje peruti in v katerem obelisku se nahaja reliefni portret ustanoviteljev slovenskega sokolstva, nepozabnih slovenskih velikanih Jindřicha Fügnerja in dr. Miroslava Tyrša.

Spominu teh dveh velikih mož in buditeljev se je prišlo prikloniti slovensko sokolstvo. Vse zveze so položile na spomenik vence. Govorili so za Čeha Mašek, za Ruse dr. Trilovskij, za Srbe dr. Rašić, za Sokole v Tiflisu Lorenzen, za Hrvatke dr. Lazar, za Slovence doktor Sernec, za bosanske Sokole Džamonja, za ameriške Čeha Košar in za slovenske žene gospa Slavikova. Poleg teh govornikov se jih je oglasilo še več drugih. Odhajaje z groba prvih sokolskih apostolov je

vsakdo ponesel s seboj zavest, da se je ravnati po besedah posl. Kaline, ki je zbranim Sokolom zaklical: Vseplajmo sokolsko misel v srca mladine, v srca svojih žena, svojih sinov in svojih hčera; pod sokolskim praporom je naša bodočnost.

In zagrnela je nebu pod oblake veličastna himna Hej Slovani.

Popoldne je bila javna telovadba. Občinstva je bilo nad stotisoč. Proste vaje so velikansko uspeli. 8000 mož — to je bilo tako kolosalno in impozantno, da je gledalca srce zadržalo veselja in ponosa.

Telovadbo žen je pokvaril dež.

Zvečer je bila v slovenskem klubu na Žofinskem otoku velikanska beseda. Govorili so predsednik slovenskega kluba Šimaček, praški župan dr. Groš, ljubljanski župan Hribar, zagrebški župan dr. Amruš, tajnik državnega sveta črnogorskega društva Borysov, župan belgrijski Glavinic, častni predsednik francoskih telovadcev Sansboeuf, pariški podžupan Lampuè, zastopnik moskovskega slovenskega društva Borysov, zastopnik mesta Petrograda general Cézajev, voditeljica češkega žensktva gospa Hlavova, deželni odbornik in dr. poslanec dr. Herold in bivši praški župan ter bivši starosta zveze čeških Sokolov dr. Jan Podlipný. Znamenita in nad vse elegantna beseda, je napravila na vse udeležnike največji vtisk.

V.

V nedeljo je bil slavnostni spreved po mestu. Udeležilo se ga je do 20000 Sokolov. Slovence so ta dan nastopile v narodnih nošah in so bile povsod navdušeno pozdravljane.

Na staromestnem trgu je bila postavljena estrada. Med drugimi sta bila tam tudi ministra dr. Pacak in Fořt. Z vihrajočimi zastavami je prikoralo semkaj slovenska armada. Dr. Scheiner je tu izrekel zlati slovenski Pragi zahvalo za nje sprejem, na kar se je zahvalil župan dr. Groš. In zaorila je slovenska himna, na kar

LISTEK.

„Aleš iz Razora“.

(Spisal Ivan Cankar, založila „Narodna založba“ v Ljubljani.)

Iz mladeniča Cankarja, ki je s svojimi leposlovnimi spisi metal petarde med narodno občinstvo, ali pa pletel iz mesečnih niti nežne, dostikrat mistične, mnogokrat sploh neumljive bajke, je postal zrel umetnik. »Aleš iz Razora« je priča, da je tako. Kdor je prečital prejšnja dela Cankarjeva in čita zdaj »Aleš iz Razora«, ta dobi utis, da ima pred seboj zdaj velikega umetnika, ki je po dolgi bolehnosti ozdravil in sedaj široko in krepko razprostrl peruti svojega duha.

»Aleš iz Razora« je delo moža, ki mu življenje ni oslabilo in pokvalo živce, nego mu je utrdilo živce, čilo mišice in osvobodilo duha. Kar je postal takorekoč sam svoj; je samega sebe. V tem iskanju je lastne individualnosti je Cankar podoben Maupassantu. Razloček mo ta, da je Maupassant svoje

prve spise pokazal samo svojemu očetovskemu prijatelju Flaubertu in šele ko je mislil, da je našel samega sebe, stopil v javnost; Cankarja je sila primorala, da je svoje spise sproti objavljati, tako da poznamo ves njegov razvoj od izredno nadarjenega začetnika do zrelega umetnika.

»Aleš iz Razora« ima vse vrline in vse posebnosti Cankarjevih najboljših spisov, poleg teh pa še prednosti, kakršnih nima nobeno drugo Cankarjevo delo.

Pred vsemi je omeniti poetično, stvarjajočo silo, s katero je Cankar izvedel ta svoj umotvor. Moč, ki jo ima življenje nad človekom, če ga pokliče, to je predmet tej povesti in res odseva iz nje misteriji treh duš. Kar pa odlikuje to povest od drugih Cankarjevih spisov, je jasnost in dovršenost v opisavanju značajev in dogodkov. Vsako živo dejanje mora imeti v sebi notranjo verjetnost in mora biti logično. Dostikrat se je Cankarju očitalo, da zaradi poetične lepote greši proti temu temeljnemu pravilu pripovedovalne umetnosti, kakor se mu je tudi očitalo, da zaradi »štimmung« nič ne gleda na značaj

svojih oseb ter da slika same medle portrete, same nejasne, neverjetne ali celo nemogoče značaje.

Vse te slabosti je zdaj Cankar zmagovito premagal. V »Alešu iz Razora« je tudi v tem oziru dosegel umetniško popolnost. V »Alešu iz Razora« se vse dejanje zaplete in razplete logično, psihološko pravilno, skoro realistično in so vsi značaji jasno orisani — in vendar je povest pravi otrok Cankarjev, meso od njegovega mesa in kri od njegove krvi. Samo zaradi svoje vsestranske popolnosti je lepša, kakor vsaka druga.

Tri pglavitne osebe nastopajo v tej povesti. Vsaka ima svoj roman, ki pa se spleto v tragičen dušni konflikt. Aleš je tip lakomnega, navidezno pobožnega, a v sredu hudobnega in demoraliziranega kmeta. Hana Frčajeva je bela lilija, ki je že na skrajni meji, ko je ženska še mlada in ki živi samo še za nebesa. A pride ura, ko jo obide človeška slabost in Aleš stegne po njej svoje roke. Vmes pa stopi kaplan, kateremu niso izginili iz srca spomini na bedo svoje neporočene matere, ki jo je Hana Frčajeva tolažila v najhujši uri njenega

življenja. Kaplan stopi vmes in spodi s palico od dobrotnice svoje matere Hane Frčajeve — svojega lastnega nezakonskega očeta Aleša iz Razora.

Pravi biser naše pripovedovalne literature je ta »Aleš iz Razora«, v katerem se zreali bogata fantazija Cankarjeva in vsa čudovita njegova poetična moč in stvarjajoča sila. Kdor jame čitati to povest, je ne odloži, dokler je ni dočital. Zanima ga dejanje, zanimajo ga značaji in prevzame ga tista »štimmung«, ki jo zna vzbuditi Cankar tako, da se v to delo vse zatopi.

Posebe je treba še omeniti krajevnih opisov. To so slike nedosežne lepote. Vrhniki in njeni okolici naravnih lepota tega kraja je Cankar postavil v »Alešu iz Razora« pravi umetniški spomenik. Bodi pri ti priliki tudi omenjeno, da se vse dejanje te povesti godi na Vrhniki in da so tudi osebe, ki v tej povesti nastopajo, vzete iz resničnega življenja. Drugače tudi ni mogoče. Le kar je umetniško oko videlo, v kar se je duša njegova poglobila, to zamore njegova roka tako popisati, kakor je popi-

sal Cankar v »Alešu iz Razora« kraje in ljudi. Imeti pa mora umetnik za te kraje in za te ljudi tudi srce, drugače bi ne našel njegov duh sredstev, da bi jih tako opisal, kakor je to storil Cankar.

In še nekaj je, kar je treba posebej naglašati. Cankarjevo delo je narodno. Ne samo po jeziku, kakor druga njegova dela. Ljudje, milje, mišljenje in govorjenje, vse je narodno. Taki in nje drugačni so naši ljudje tako mislijo, tako čutijo, tako govore in delajo, kadar so takih lastnosti, kakor v »Alešu iz Razora« popisane osebe.

»Narodna založba« se ni mogla bolje predstaviti slovenskemu občinstvu. S Cankarjevim delom se je, kar najlepše upeljala. Upamo, da bo slovensko občinstvo, umevajoč, kako velike in lepe cilje si je postavila »Narodna založba«, to velevažno ustanovitev krepko in izdatno podpiralo, zakaj le tako bo mogoče »Narodni založbi« izpolnjevati svoje naloge in se razviti do prve književne organizacije na Slovenskem, kar so imeli pred očmi njeni ustanovitelji K.

SLOVENSKI NAROD.

izbija vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oglasila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Kopirski se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Dr. Šusteršič contra dr. Ploj.

Ker se dr. Ploj ni uklonil komandi dr. Šusteršiča in dr. Korošca, da bi se izolirali slovenski napredni poslanci v parlamentu, in je raje vstopil v „Jugoslovanski klub“, ki so ga ustanovili hrvaški poslanci skupno s slovenskimi naprednjaki in obema Srboma, so klerikalci zagnali velik krik in vik, mu očitali izdajstvo ter naročili proti njemu celo vrsto nezupnic, da bi ga s tem prisilili, da bi odložil svoj mandat. Obenem pa je pričelo klerikalno časopisje veliko gonjo proti Ploju in „Slovenski Gospodar“, glasilo dr. Korošca, je zagrozil, da priobči „Slovenec“ o Ploju senzacionalna razkritja o njegovem postopanju v zadevi volilne reforme glede koroških Slovencev, ako se ne povrne nazaj v klerikalne vrste, oziroma ako takoj ne odloži svojega mandata.

Dr. Ploj se na te grožnje ni oziral in v petek je počila v „Slovenec“ napovedana bomba, ki jo je brez dvoma izvaril sam dr. Šusteršič.

Senzacionalno razkritje so preje napovedali klerikalci glede Ploja, toda ko smo čitali pretekli petek v „Slovenec“ dr. Šusteršičevo „bombo“, smo bili razočarani.

To bi naj bilo senzacionalno razkritje?!

Dr. Šusteršič pripoveduje na dolgo in široko, da je ob rojstvu volilne reforme takratni njegov klub določil za referenta o Koroški dr. Ploja, ki je obvestil klubove člane, da bo na Koroškem zahteval dva slovenska mandata in en „kampmandat“.

Dr. Ploj svoje zahteve glede dveh slovenskih mandatov na Koroškem ni mogel pri vladi uveljaviti in sicer po Šusteršičevem mnenju samo radi tega ne, ker Ploj ni hotel dovoliti, da bi njegov referat glede Koroške zastopal pri vladi on — dr. Šusteršič. Pri tem Šusteršič namiguje

seveda prav previdno in hinavsko, da je Ploj hotel zastopati svoj referat sam pri vladi najbrže radi tega, ker je upal postati — minister.

To namigavanje pa se prav malo strinja s faktom, ki ga navaja Šusteršič sam, da je dr. Ploj ministrskemu predsedniku zagrozil, da nastopi klub, ki mu on pripada, proti volilni reformi v celoti, ako se ne ugotovi upravičenim zahtevam koroških Slovencev.

Ta grožnja pa Šusteršiču, kakor sam priznava, ni bila po volji, zato je hitel, kakor se čita v njegovem članku med vrstami, dr. Ploja desavirirati. Kdor pazno čita dr. Šusteršičev sestavek v „Slovenec“, ki bi naj moralno ubil dr. Ploja, ter trezno preudari vso zadevo, mora priti do prepričanja, da Šusteršič v svojem članku ni pokopal toliko dr. Ploja, kakor samega sebe, saj govori to, kar je sicer v članku previdno zamolčal, a je jasno razvidno iz konteksta, dovolj glasno proti njemu.

Interesantno je, da je istočasno, ko je izšel dr. Šusteršičev napad na Ploja v „Slovenec“, priobčila celjska „Domovina“ interview, v katerem odgovarja dr. Ploj na očitjanja klerikalnih listov, da se je izneveril s tem, da je vstopil v jugoslovanski klub, programu, na podlagi katerega je bil izvoljen za poslanca, in glede grožnje z razkritji o njegovem postopanju v zadevi volilne reforme.

Dr. Ploj naglašja, da ni kandidiral na programu Koroščeve „Kmet-ske zveze“, nego izrečno na temelju starega konservativnega programa, kar je dobro vedel dr. Korošec in je baš radi tega izjavil, da bo „Kmet-ska zveza“ podpirala njegovo kandidaturo. Kar se tiče skupnega jugoslovanskega kluba, je zastopal dr. Ploj na vseh shodih pred volitvami stališče, da je treba z vsemi silami delovati v državnem zboru na to, da se osnuje skupen jugoslovanski klub, v katerega bi imel vstop vsak jugoslovanski poslanec. To njegovo stališče so izrečno odobrili vsi njegovi volilci. Zato je tudi kasneje, ko je bil izvo-

ljen, deloval z vsemi silami na to, da se osnuje edinstven klub, v katerega bi imel pristop vsak jugoslovanski poslanec, in je nato, ko so se pogajanja glede ustanovitve skupnega kluba razbila, vstopil v tisto parlamentarno skupino, ki ne zapira vrat nobenemu jugoslovanskemu poslancu. Glede grožnje z razkritji radi volilne reforme z ozirom na koroške Slovence pravi dr. Ploj: „Pozivljam gospodo, da čim prej odgrne zaveso, da pove vse, kar ve, in da govori — resnico! Naučil sem se pri njih previdnosti ter sem si vse pogovore in posvetovanja zabeležil. Materijal imam na razpolago ter bom čisto lahko in zelo hitro odgovorjal.“

Ker je Šusteršič v tem duelu že naskočil s prvim udarcem, je pričakovati, da bo sedaj prišel na dan tudi dr. Ploj s svojim materijalom, ki obeta biti vrlo zanimiv. Zakulisni dogodki v zadevi volilne reforme glede Koroške so še vedno temna, nejasna točka, zato pričakujemo slovenska javnost z napeto pozornostjo razkritij dr. Ploja, to tembolj, ker „razkritja“ dr. Šusteršiča niso dogodkov ni malo razjasnila, pač pa jih zavila v še neprozornjšo kopreno. Torej več luči in naj se dvigne zastor, ki nam zastira vpogled v zakulisno kuhinjo!

Peti vsesokolski zlet v Pragi.

IV.

Kaj Vam je ljudstva v Pragi, se ne da popisati. Takega življenja si ne more nihče predstavljati, pa tudi ne take navdušenosti in take bratske ljubezni. Kjer so se pojavili Sokoli, jih je vse tako presrčno, s tako iskreno ljubeznijo pozdravljalo, da kaj takega pač nihče ni pričakoval. Zlasti Francozi in Jugoslovani smo bili predmet nad vse ginljivih iz srca prihajajočih ovacij.

Sobota je bila posvečena sokolskemu delu. Žal, da je javno telovadbo deloma pokvaril dež.

Občudujemo izbornu organizacijo Čehov. Bilo je velikansko delo, spraviti toliko tisoč in tisoč ljudi pod streho. Občudujemo izredno gostoljubnost s katero so Čehi sprejeli svoje goste. Občudujemo velikansko navdušenost, ki plamt v vseh čeških sroih in se manifestira na toliko načinov. Ali nad vse občudujemo izvežbanost in disciplino med Čehi, zlasti med češkim sokolstvom. Kar so češki Sokoli kot telovadci, to se ne da popisati, to mora človek molče občudovati, ker ni besed, da bi primerno izrazile to delo.

Na čast sokolskemu zletu se je zlata slovenska Praga v soboto odela praznično obleko. Nebroj zastav, čeških in slovanskih, je vihralo z vseh poslopij, mnogo hiš je bilo tudi še drugače bogato in ukusno okrašenih.

Že na vse zgodaj so se začele telovadne vaje in sicer je bila prva stvar skušnja za javno telovadbo. Tudi na to skušnjo je prišlo nebroj občinstva. Nastopilo je 8000 mož in 2500 žen. Žal da je en del pokvaril dež. Ocenio o telovadbi sploh o javni telovadbi in o mednarodni tekmovalni telovadbi moram seveda prepustiti strokovnjaku-telovadcu.

Dopolodne v soboto so romale ogromne čete ven na olšansko pokopališče, pred obelisk, na katerem razprostira ponosen Sokol svoje peruti in v katerem obelisku se nahaja reliefni portret ustanoviteljev slovenskega sokolstva, nepozabnih slovanskih velikanov Jindřicha Fügnerja in dr. Miroslava Tyrša.

Spominu teh dveh velikih mož in buditeljev se je prišlo prikloniti slovensko sokolstvo. Vse zveze so položile na spomenik vence. Govorili so za Čeha Mašek, za Ruse dr. Trilovskij, za Srbe dr. Rašić, za Slovake v Tiflisu Lorenzen, za Hrvatke dr. Lazar, za Slovence doktor Sernec, za bosanske Sokole Džamonja, za ameriške Čeha Košar in za slovenske žene gospa Slavikova. Poleg teh govornikov se jih je oglasilo še več drugih. Odhajajo z groba prvih sokolskih apostolov je

vsakdo ponesel s seboj zavest, da se je ravnati po besedah posl. Kaline, ki je zbranim Sokolom zaklical: Vcepljajmo sokolsko misel v srca mladine, v srca svojih žena, svojih sinov in svojih bčera; pod sokolskim praporom je naša bodočnost.

In zagrnela je nebu pod oblake veličastna himna Hej Slovani.

Popoldne je bila javna telovadba. Občinstva je bilo nad stotisoč. Proste vaje so velikansko uspеле. 8000 mož — to je bilo tako kolosalno in impozantno, da je gledalca sroce zadrželo veselja in ponosa.

Telovadbo žen je pokvaril dež.

Zvečer je bila v slovenskem klubu na Žofinskem otoku velikanska beseda. Govorili so predsednik slovenskega kluba Šimaček, praški župan dr. Groš, ljubljanski župan Hribar, zagrebški župan dr. Amruš, tajnik državnega sveta črnogorskega Matasović, župan belgrajski Glavinic, častni predsednik francoskih telovadcev Sansboeuf, pariški podžupan Lam-puó, zastopnik moskovskega slovenskega društva Borysov, zastopnik mesta Petrograda general Cézajev, voditeljica češkega žens-tva gospa Slavova, deželni odbornik in drž. poslanec dr. Herold in bivši praški župan ter bivši starosta zveze čeških Sokolov dr. Jan Podlipný. Znamenita in nad vse elegantna beseda, je napravila na vse udeležnike največji vtisk.

V.

V nedeljo je bil slavnostni spre-vod po mestu. Udeležilo se ga je do 20000 Sokolov. Slovenke so ta dan nastopile v narodnih nošah in so bile povsod navdušeno pozdravljane.

Na staromestnem trgu je bila postavljena estrada. Med drugimi stala bila tam tudi ministra dr. Pacak in Fort. Z vihrajajočimi zastavami je prikorakala semkaj slovenska armada. Dr. Scheiner je tu izrekel zlati slovenski Pragi zahvalo za nje sprejem, na kar se je zahvalil župan dr. Groš. In zaorila je slovenska himna, na kar

LISTEK.

„Aleš iz Razora“.

(Spisal Ivan Cankar, založila „Narodna založba“ v Ljubljani.)

Iz mladeniča Cankarja, ki je s svojimi leposlovnimi spisi metal petarde med narodno občinstvo, ali pa pletel iz mesečnih niti nežne, dostikrat mistične, mnogokrat sploh neumljive bajke, je postal zrel umetnik. »Aleš iz Razora« je priča, da je tako. Kdor je prečital prejšnja dela Cankarjeva in čita zdaj »Aleš iz Razora«, ta dobi utis, da ima pred seboj zdaj velikega umetnika, ki je po dolgi bolehnosti ozdravil in sedaj široko in krepko razprostrl peruti svojega duha.

»Aleš iz Razora« je delo moža, ki mu življenje ni oslabilo in pokvarilo žive, nego mu je utrdilo živce, ojačilo mišice in osvobodilo duha. Cankar je postal takorekoč sam svoj; našel je samega sebe. V tem iskanju svoje lastne individualnosti je Cankar podoben Maupassantu. Razloček je samo ta, da je Maupassant svoje

prve spise pokazal samo svojemu očetovskemu prijatelju Flaubertu in šele ko je mislil, da je našel samega sebe, stopil v javnost; Cankarja je sila primorala, da je svoje spise sprti objavljaj, tako da poznamo ves njegov razvoj od izredno nadarjenega začetnika do zrelega umetnika.

»Aleš iz Razora« ima vse vrline in vse posebnosti Cankarjevih najboljših spisov, poleg teh pa še prednosti, kakršnih nima nobeno drugo Cankarjevo delo.

Pred vsemi je omeniti poetično, stvarjajočo silo, s katero je Cankar izvedel ta svoj umotvor. Moč, ki jo ima življenje nad človekom, če ga pokliče, to je predmet tej povesti in res odsevajo iz nje misteriji treh duš. Kar pa odlikuje to povest od drugih Cankarjevih spisov, je jasnost in dovršenost v opisavanju značajev in dogodkov. Vsako živo dejanje mora imeti v sebi notranjo verjetnost in mora biti logično. Dostikrat se je Cankarju očitalo, da zaradi poetične lepote greši proti temu temeljnemu pravilu pripovedovalne umetnosti, kakor se mu je tudi očitano, da zaradi »štimumge« nič ne gleda na značaj

svojih oseb ter da slika same medle portrete, same nejasne, neverjetne ali celo nemogoče značaje.

Vse te slabosti je zdaj Cankar zmogovito premagal. V »Alešu iz Razora« je tudi v tem oziru dosegel umetniško popolnost. V »Alešu iz Razora« se vse dejanje zaplete in razplete logično, psihološko pravilno, skoro realistično in so vsi značaji jasno orisani — in vendar je povest pravi otrok Cankarjev, meso od njegovega mesa in kri od njegove krvi. Samo zaradi svoje vsestranske popolnosti je lepša, kakor vsaka druga.

Tri poglavitve osebe nastopajo v tej povesti. Vsaka ima svoj roman, ki pa se spleto v tragičen dušni konflikt. Aleš je tip lakomnega, navidezno pobožnega, a v srcu hudobnega in demoraliziranega kmeta. Hana Frčajeva je bela lilija, ki je že na skrajni meji, ko je ženska še mlada in ki živi samo še za nebesa. A pride ura, ko jo obide človeška slabost in Aleš stegne po njej svoje roke. Vmes pa stopi kaplan, kateremu niso izginili iz srca spomini na bedo svoje neporočene matere, ki jo je Hana Frčajeva tolažila v najhujši uri njenega

življenja. Kaplan stopi vmes in spodi s palico od dobrotnice svoje matere Hane Frčajeve — svojega lastnega nezakonskega očeta Aleša iz Razora.

Pravi biser naše pripovedovalne literature je ta »Aleš iz Razora«, v katerem se zreali bogata fantazija Cankarjeva in vsa čudovita njegova poetična moč in stvarjajoča sila. Kdor jame čitati to povest, je ne odloži, dokler je ni dočital. Zanima ga dejanje, zanimajo ga značaji in prevzame ga tista »štimumga«, ki jo zna vzbuditi Cankar tako, da se v to delo vse zatopi.

Posebe je treba še omeniti krajevni opisov. To so slike nedosežne lepote. Vrhniki in njeni okolici naravnim lepotam tega kraja je Cankar postavil v »Alešu iz Razora« pravi umetniški spomenik. Bodi pri ti priliki tudi omenjeno, da se vse dejanje te povesti godi na Vrhniki in da so tudi osebe, ki v tej povesti nastopajo, vzete iz resničnega življenja. Drugače tudi ni mogoče. Le kar je umetnikovo oko videlo, v kar se je duša njegova poglobila, to zamore njegova roka tako popisati, kakor je popi-

sal Cankar v »Alešu iz Razora« kraje in ljudi. Imeti pa mora umetnik za te kraje in za te ljudi tudi srce, drugače bi ne našel njegov duh sredstev, da bi jih tako opisal, kakor je to storil Cankar.

In še nekaj je, kar je treba posebno naglašati. Cankarjevo delo je narodno. Ne samo po jeziku, kakor druga njegova dela. Ljudje, milje, mišljenje in govorjenje, vse je narodno. Taki in nje drugačni so naši ljudje tako mislijo, tako čutijo, tako govore in delajo, kadar so takih lastnosti, kakor v »Alešu iz Razora« popisane osebe.

»Narodna založba« se ni mogla bolje predstaviti slovenskemu občinstvu. S Cankarjevim delom se je, kar najlepše upeljalo. Upamo, da bo slovensko občinstvo, umevajoč, kako velike in lepe cilje si je postavila »Narodna založba«, to velevažno ustanovitev krepko in izdatno podpiralo, zakaj le tako bo mogoče »Narodni založbi« izpolnjevati svoje naloge in se razviti do prve književne organizacije na Slovenskem, kar so imeli pred oči njeni ustanovitelji K.

je vsa sokolska armada defilirala mimo estrade.

Popoldne je bila ljudska slavnost na prostoru nekdanje razstave.

S slovenskimi Sokoli se je pripeljalo v Prago tudi 50 slovenskih dam na sestanek slovanskega ženstva. Naše dame so bile od Čehinj kar najpristroneje pozdravljene. Na kolodvoru jih je pričakovala ga. Preisova, ženski klub, in Osvrednje društvo čeških žen. Pozdravila jih je najprej gospa Preisova v svojem imenu, ga. Slavikova v imenu „društva čeških žen“ in ga. Bezděková, kot predsednica „Ženskega kluba.“ Pozdravil jih je tudi zastopnik mesta Prage. V imenu Slovenk se je zahvalila ga. Govekarjeva, na kar so češke dame spremile Slovenke na njih stanovanja. Shod slovanskega ženstva je bil v ponedeljek v mestni dvorani. Izmed slovenskih dam je govorila gospa Ponikvarjeva iz Trsta.

Jezikovno vprašanje v avstrijskem parlamentu.

Dunaj 1. julija. Češki poslanci so popustili glede svoje zahteve, da se morajo protokolirati nemški govori. Ne zahtevajo namreč več, da bi morali stenografi take govore obelodaniti v protokolih in prvotnem besedilu, temuč so zadovoljni, da se predlogi in interpelacije v češkem jeziku le priložijo zapisniku. Tej zahtevi se ugodijo.

Hrvatje v ogrskem državnem zboru.

Budimpešta, 1. julija. V začetku se je predložil ministrski predsednik poročilo kvotne deputacije. Poročilo pravi, da je sporazumljenje med obema deputacijami popolnoma izključeno, vsled česar smatra ogrska deputacija svoje delo za končano. Nato se je nadaljevala podrobna razprava o službeni pragmatiki železničarjev. Govorilo je osem hrvaških poslancev; dr. Magdić in dr. Vinković je predsednik odtegnil besedo, češ, da ne govornika k stvari.

Hrvaško — madžarski konflikt.

Zagreb 1. julija. Včeraj dopoldne je bil na gledališkem trgu velik manifestacijski shod, ki so ga sklicali hrvaški delegatje ogrskega državnega zbora. Shod je bil velikanski, udeležilo se ga je več tisoč oseb iz mesta in dežele, in sicer pristasi vseh hrvaških strank. Starčevićijanski poslanci so sklenili z resolucijonaši zvezo, da se za sedaj opuste vse strankarske diference. Prvi je govoril poslanec Zagreba dr. Šurmin, ki je povedal, da bodo hrvaški poslanci v ogrskem parlamentu nadaljevali obstrukcijo. Rotil je navzoče, da naj varujejo mir in dostojanstvo. Rekel je: „Ako se borimo v Budapešti na parlamentarnih tleh, priznava bo vsa Evropa naš boj za pravičnega; ako pa prenesemo ta boj na druga tla, ostane samo slabost, ker se ne bodo strahili nobenega nasilnega sredstva proti nam. V imenu Starčevićijancev je govoril dr. Winterhalter, ki je rekel: „Najnovější dogodki kažejo, da na temelju nagodbe ni mogoče braniti hrvaških pravic.“ Predsednik napredne stranke dr. Lorković je rekel, da Hrvatje vkljub grožnjam ministrskega predsednika dr. Wekerleja ne bodo nikoli priznali, da sta Hrvaška in Ogrska enotna država. — Poslanec Purčić je rekel, da so Madžari raztrgali nagodbo in Hrvatje je ne bodo več krpali. Vsi govorniki so pozivali prebivalstvo k miru, da novi ban ne bo imel prilike nastopiti z nasilnimi sredstvi.

Novi ban ni mogel dobiti moč, ki bi prevzeli izpraznjena mesta sekcijarskih načelnikov. Celo člani nekdanje narodne (madžarske) stranke se branijo podpirati bana. Banu ni preostalo drugega, kakor da je sekcijarska mesta oktroiral začasno višjim uradnikom, in sicer banalnemu svetniku dr. Jakšiču in sekcijarskima svetnikoma Smodiču in Soretiču. Vseučilišni profesor Silović je odklonil ponujano mu mesto justičnega načelnika. Izmed osmih velikih

županov jih je odstopilo sedem, med njimi tudi pl. Mihalović, bratranec grofa Pejačevića. Mihalović kakor tudi že več drugih odličnih članov bivše narodne stranke so vstopili v opozicijsko stranko proti banu Rakodczayu. Vodstvo te koalicije prevzame dosedanji podban dr. Nikolić.

Budapešta 1. julija. Danes dopoldne je bila pri ministrskem predsedniku dr. Wekerleju konferenca zaradi hrvaških zadev. Baje so v tej ministrski seji našli pota in sredstva, da se zdobi hrvaška obstrukcija. V parlamentarnih krogih upajo, da se državni zbor že proti sredi meseca julija odgodi.

Bivši ministrski predsednik baron Banffy je rekel na nekem zborovanju v Szegedinu, da je danes politični položaj mnogo težavnejši kakor leta 1848, češ, da je dežela pred politično in gospodarsko katastrofo. Glede hrvaškega vprašanja je rekel: Zelo daleč je še čas, ko bo zmagala nova politična smer, toda prišel bo ta čas.“

Trgovinska pogajanja s Srbijo.

Budimpešta, 1. julija. Ogrska vlada se je v dala nujnim zahtevam ogrskih in hrvaških agrarcev ter izjavlja, da ne dovoli niti Srbiji niti kakim drugim balkanskim državi uvoza žive živine.

Belgrad, 1. julija. Skupščina je sprejela vladno predlogo, ki se ž njo pooblašča vlada za provizorno ureditev trgovinskih odnosov s tujimi državami. Finančni minister je izjavil, da vzame vlada na znanje splošno izraženo željo skupščine po definitivni trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko.

Mirovna konferenca v Haagu.

Pariz, 1. julija. Belgija je razdelila med delegate na mirovni konferenci načrt svojega najnovejšega predloga za povoljno rešitev vprašanja o razoroževanju.

Ločitev cerkve od države v Švici.

Ženeva, 1. julija. Pri ljudskem glasovanju pri ženevskem kantonu je bila sprejeta zakonska predloga glede ločitve cerkve od države s 7656 glasovi proti 6822 glasom.

Portugalska pred revolucijo.

London, 1. julija. Šest portugalskih polkov se javno punta. Vojaki so odpovedali sodelovanje proti nemiru, ki se pojavlja po celi deželi. Puntarje so razorožili ter jih imajo za sedaj zaprte po vojašnicah.

Dopisi.

Iz Dolenje vasi pri Ribnici. Ribniški kaplan Skubic se zadnji čas prav pridno zaletava v mojo osebo. Zdjaj sem v „Domoljubu“, zdjaj v „Slovencu“, zdjaj me mrcvari na kakem shodu. Gospod kaplan! Pazite, da se ne prevzamem. Če boste tako pridni, se utegnem še kedaj pobahati: Jaz pa Hribar sva vsak dan v „Slovencu“. No, do tega menda ne pride. Nevoščljivost vas bo že „masala“. Tudi ni sedmi sv. zakrament v taki nevarnosti pred menoj, kakor bi človek sodil po vašem javkanju. Lepo vas prosim, saj bi moral biti cel anarhist, da bi mogel toliko škodovati sv. zakonu, kolikor nepotrebnih besed ste že razbotali o meni. Ne umem, čemu toliko hrupa. Ne vem, kdo pobira stolnino v Ribnici. Če jo vi, bodite uverjeni: Če bi bil kedaj uveden civilni zakon, bi vi ravno toliko grošev pobrali za poroke kolikor jih zdjaj. Sv. zakramenta vam ne bo nihče ukradel. Kdor je katoličan, se bo ravno tako cerkveno poročil, kakor se poročajo sedjaj. Civilni zakon mu tega gotovo ne bo branil. Tudi zakonskih ljudi ne bo podil narazen. Če vlada zakonska sreča, te sreče ne bo razrušila nobena postava. Če pa vlada v zakonu preprij in nedostojnost, se pa tudi za sv. zakrament nihče ne zmeni. Mož in žena gresta vsak sebi in ustanovita vsak svoj — civilni zakon. Le poglejte v velika mesta. Tudi na kmetih ni vse v najidealnejšem redu. Pa boste rekli: No, no, taki pa naši ljudje že niso. Če niso, pa tudi potem ne bodo. In če res niso, čemu potem duhovniki rečate proti izseljevanju, češ zakonska zvestoba trpi. To je še le vrag. Za-

konska nezvestoba je veliko hujša nego civilni zakon. Tukaj je vsaj nekaj red, tam pa ni prav nobenega. Rekli boste: Kaj me boš učil, saj sam vem. Ne maram vas učiti; povedati sem hotel, kakšno stališče zavzemam. Mislim da ste sami prepričani, kako malo povoda imamo preganjati se zaradi civilnega zakona. Ne rekel bi, če bi se kdo zmenil za naju. Toda s civilnim zakonom bodo imeli opraviti drugi gospodje, ki naju ne bodo vprašali za svet. Če bo zakon vpeljan, ne mislite, da sem ga jaz skoval. Če pa ne bo, tudi jaz ne bom prav nič mislil, da ste ga vi prepričali. O tem ste sami prepričani. Civilni zakon je le nekaj reklamni „burrov“, ki kliče ljudi v vaš tabor. Pri napadih na mojo malenkost imate pa v svoji sveti škodoželjnosti zopet edini zmoter uničiti mi ugled. A ugled si mora vsak sam pridobiti in uničiti ga more edino le sam. Osem let sem v Dolenji vasi. Kolikor ugleda imam, toliko sem si ga pridobil sam; če ga bom izgubil, bom kriv zopet sam. Nikdar pa mi ga ne morete uničiti vi, dasi poskušate. Začeli ste z „Domoljubom“. Dobro veste, da je na veselici v Gorici vasi zagovarjal razporoko in verski boj na Francoskem gosp. Valenčič stud. phil. Ali mislite, da je pa morem Valenčiču? Zupančiča lopnimo! Ljudje bodo brali „Domoljuba“ in Zupančič je izgubljen. Ali, hvala Bogu, do danes še nisem prav nič čutil vašega loparja. Na Jakličevem shodi v Dolenji vasi ste komaj zagledali mojo slavno brado (to imate tudi na piki), pa ste začeli staro pesem: Kdo je tisti, ki zagovarja francoski verski boj in razporoko? Učitelj — saj ni daleč od tukaj. Mislili ste, da se mi bodo žene, ki jih je bilo mnogo na shodu, razjarjene zakadle v lase, a še zmenil se ni nihče za to. Kdor se zanima za civilni zakon, ga je lahko študiral v rajnem konsumu. Ko je bil kaplan Žužek načelnik, njegov brat pa poslovodja v konsumnem društvu, takrat je tam takozvani „civilni zakon“ kaj bujno cvetel. Vi ste prišli prepozno s svojim modrovanjem. Še nekoliko o vašem značaju. Na istem shodu ste se izrazili: Liberalci so sladki kakor cukur, med in tržaške fige. Prilizujejo se nam. To so hinavci. Ali ste bili pozabili na prejšnji četrtak? Z nadučiteljem g. Gregoračem sva sedela tisti praznik v gostilni pri Nacetu v Prigorici. Stopili ste s smehljajočim obrazom v sobo tudi vi ter nama že od daleč molili roko. Pravijo, da ste tudi z ribniškimi naprednjaki sladki kakor cukur, med in tržaške fige. Kdo je tedaj hinavec? Na shodu v Ribnici ste rekli: Tri stranke zborujejo, pa je vendar mirno. Do zdjaj je bila navada, da smo dobili po bučah, če smo se oglasili na shodu nasprotnikov. To je bilo po culukafersko. Na shodu v Dolenji vasi ste pa vpili: Liberalci bi skočili kar v obraz, tako ga sovražim. Kdo je Culukafer? V „Slovencu“ sem bral, da sem na ribniškem shodu vam zaklical: „Mene mislite, ker sem jaz to govoril.“ Besed „ker sem jaz to govoril“ nisem izrekel. Ne vem, če ste vi to poročali „Slovencu“, vem pa, da se pravi tistemu, ki vedoma neresnico poroča svetu, lažnik. Dovolj Nikdar nisem mislil pečati se z vami, a naposled lahko mislite: Lej, kako sem mu sapo zaprl; še ziniti se ne upa. Samo toliko, da pokažem, koliko respekta imam pred vami, sem se oglašil. Zagotovim pa vas, da je to prva in zadnja beseda z vami, čeprav se na glavo postavljate ali pa kozolce prevračate. Amen! — I. Zupančič.

Iz Velikih Poljan. V petek, 28. junija je znani dopisnik oznanil potom „Slovenca“, da je S. L. S. zmagala pri občinskih volitvah Vel. Poljane z 11 proti 1 odborniku. Dopisnik si je nevede s to novico priložil zaščitnico, ki mu bo še dolgo zvenela po ušesih. Ravno pred 4 tedni je poročal namreč, da je vse klerikalno v tej občini, kar je samostojnega. In kateri volilci so bili bili samostojni, kakor oni, ki so spravili v odbor dopisniku tako neljubega odbornika. Ali ni potem imenitna novica o sijajni „zmagi“? Nadkom pa so zmagali, se bode marsikdo vprašal, ko je čital obe poročili iz Vel. Poljan v „Slovencu“. Prej vse v taboru S. L. S. in zdjaj pa toliko nasprotnikov, da so spravili v odbor svojega somišljenika. Lagal je prej ali sedjaj, ali pa stoji S. L. S. na zelo slabih nogah v tej občini. Poročevalec imenuje odbornika, ki se mu ni hotel brezpogojno klanjati, „novopečenega liberalca“. Pustimo mu ta okus in veselje, ki je samo izraz onemogle jeze, ker se mu ni vse klanjalo po suženjsko. Resnici na ljubo povemo, da se ni šlo pri teh občinskih volitvah za liberalizem, temveč se je bil boj le iz gospodarskih razlogov in pa zato, ker je ravno dopisnik s svojimi vohuni na prav nesramen način izjavil in se norčeval iz volilcev. Dvojno je mogoče, da je dal novemu odborniku tak priimek. Ali v resnici ne ve, kaj je liberalca ali pa to ve, in je to storil le zato, da bi ga ogrdil pred domačimi ljudmi, ker so ti smatrali do zdjaj vsakega liberalca za brezverca, podleža, sploh človeka, katerega se je treba ogibati. Brez skrbi pa naj bo, da se mu ta grdi namen ne bo uresničil. Ravno vsled tega neutemeljenega napada, so začeli tukajšnji vaščani spoznavati, kako grdo so jih farbali, ko so jim vtepali v glavo, kaksi so liberalci. Novi odbornik Jernej Pirnat je poštenjak in zlasti v gospodarskih ozirih nadkričuje skoro vse poročevalčeve kimavce. Trpeti ga ti ne morejo le radi tega, ker jim je že večkrat kako kislilo povedal o njihovem „vzornem“ gospodarstvu in občini. Naravnost smešno je, kakšen strah imajo pred njim ostali odborniki, zlasti glavni voditelji. S tem si dajejo sami sebi prav slabo izpričevalo. Toliko v odgovor na dopisnikovo notico, ker je ž njo začel boj tudi v časopisju. Na glas mu pa povemo, da, če ne pusti ljudi, ki ljubijo mir in pravo gospodarstvo v občini pri miru, bomo spravili na dan reči, ki ne bodo ljube ne njemu ne njegovim kimavcem.

stori le zato, da bi ga ogrdil pred domačimi ljudmi, ker so ti smatrali do zdjaj vsakega liberalca za brezverca, podleža, sploh človeka, katerega se je treba ogibati. Brez skrbi pa naj bo, da se mu ta grdi namen ne bo uresničil. Ravno vsled tega neutemeljenega napada, so začeli tukajšnji vaščani spoznavati, kako grdo so jih farbali, ko so jim vtepali v glavo, kaksi so liberalci. Novi odbornik Jernej Pirnat je poštenjak in zlasti v gospodarskih ozirih nadkričuje skoro vse poročevalčeve kimavce. Trpeti ga ti ne morejo le radi tega, ker jim je že večkrat kako kislilo povedal o njihovem „vzornem“ gospodarstvu in občini. Naravnost smešno je, kakšen strah imajo pred njim ostali odborniki, zlasti glavni voditelji. S tem si dajejo sami sebi prav slabo izpričevalo. Toliko v odgovor na dopisnikovo notico, ker je ž njo začel boj tudi v časopisju. Na glas mu pa povemo, da, če ne pusti ljudi, ki ljubijo mir in pravo gospodarstvo v občini pri miru, bomo spravili na dan reči, ki ne bodo ljube ne njemu ne njegovim kimavcem.

Glavovl z Jesenic.

— Resnica v oči bode. Sobotni „Slovenec“ je grozovito razjarjen, ker smo napisali enkrat resnico o političnih razmerah na Jesenicah ter ljudem pojasnili, da so klerikalci isti možakarji, ki so zakrivali vso mizerijo v občinskem gospodarstvu na Jesenicah. Znana klerikalna trobenta nam očita hinavščino in hudobijo, ker smo javno pribili resnico. Razumemo to razburjenje, ker vemo, da živi klerikalizem le od zavijanja resnice in se debeli le tam, kjer se je v kalnem ribariti.

— Trezni ljudje lahko presodijo, koliko zlobnosti mora imeti človek, ki skuša dokazati, da niso klerikalci zakrivali, ker se še ni izvršil savski vodovod in predložil proračun in je sploh ustavljeno delovanje občinskega odbora. Dopisnika „Slov.“ v vprašamo, zakaj ne pove vzrokov, ki so pritrjali naprednjake do hrupne obstrukcije? Ali nismo naprednjaki izjavili, da hočemo delati, če pustite naše somišljenike v miru? Res so izjavili klerikalci po večih sejah, da odstopijo s svojimi osebnimi predlogi, toda to so storili še le takrat, ko so videli neomahljivost naprednih odbornikov, ki se niso strahili niti najskrajnejših sredstev v boju proti nasilstvom klerikalno-nemške zveze. Klerikalna prevrlost je bila kriva, da se je občinski odbor razbil. Kdo bi pa še tudi delal in zaupal ljudem, ki so enkrat pokazali svojo divjo brezobzirnost?! Kjer pa ni zaupanja, tam tudi skupnega dela ne more biti!

— Župan vlada občino, vpijejo klerikalci neprenehoma. Kaj naj stori? Ali naj sklicuje občinske seje, ko je „Slovenec“ že davno zavrgel napredne odbornike prvega razreda! Ali naj izroči gospodarstvo kakemu klerikalnemu junaku? Le naj še malo počaka ta imenitna klerikalna gospoda, predno začne pometati s svojo metlo po občinski pisarni. In nasadite jo dobro, da vam je ne zlomimo!

— Pravico imenuje „Slovenec“ to, če potrdi deželna vlada klerikalne odbornike, ki so jih volili nepostavno voljeni častni občani, zakon to, da se oropa volilce volilne pravice ter se sploh krši pravni čut na vseh koncih in krajih. Človek mora samo prebrati tozadevno odločbo, da uvidi, kaj se vse lahko izleže v možganih c. kr. vladnih strankarjev.

— Vladna razsodba glede odbornikov prvega volilnega razreda je bila vposlana županstvu 17. junija. Proti razsodbi se je pritožiti na ministrstvo notranjih zadev tekem štirih tednov. Upamo, da ministrstvo popravi kričečo napako, ki jo je učinila c. kr. deželna vlada. Ako so se vršile volitve pravilno, naj se pusti občina od strani vlade v miru, če pa so bile volitve nezakonite, naj se občinski odbor razpusti, pa bo ustrezno vsem. To vendar ne gre, da bi se postavila vlada pri tako važnih zadevah na strankarsko stališče.

— Lepe misli ima dopisnik „Slovenca“ o občeokoristnih napravah. Zadnjič smo pisali, da naj se porabi denar, ki je namenjen za novo cerkev — cerkva mi nič ne prištevamo občeokoristnim napravam, ker služijo le neke vrste ljudem — n. pr. za šolo, bolnico itd. No, pobožni dopisnik „Slovenca“ jo je hitro potuhlal, češ, da imamo nekaj takega v mislih, kakor je v Ljubljani šte. 13, ki se je tamkaj baje nastanila po zaslugi liberalnih gospodarjev. Ljudje pravijo, da misli falot vedno o drugih, da so taki, kakršen je sam. Sicer pa naj pogledajo klerikalci na krščanski Dunaj, kjer gospodari še bolj krščanski Lueger, ki ne more pregnati na tisoče in tisoče vlačug, ampak jim prepušča gostoljubno streho...

— V kolodvorski restavraciji na Jesenicah se je vgnezdilo nemškutarjenje prve vrste. Če

tamkaj vstopiš, se ti zdi, da si prišel na kako prusko postajo. Razume se, da te vse pozdravlja v blaženi nemščini. Treba bo enkrat pošteno posvetiti v te škandalozne razmere. Videli bomo, če se bo upoštevalo, da so Jesenice na slovenski zemlji.

— C. kr. titularni inšpektor Quereh je prodajal preteklo nedeljo svojo nemško kulturo po kolodvorski restavraciji. Mož že ve, kaj je nemška olika in dostojnost. Heil!

— V prid stavbe jeseniškega otroškega vrtca se vrši v nedeljo 7. junija t. l. veselica in tombola na vrtu g. Vinšnerja. Sodeluje godba na pihala iz Kobarida. Začetek ob treh popoldne.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. julija.

— Klerikalci in vseučiliško vprašanje. Vseučiliško vprašanje je za nas Slovence eminentne važnosti ne samo v prosvetnem, nego tudi v političnem in narodno-gospodarskem oziru. Kakor v nobenem drugem vprašanju bi bilo treba v tem složnega postopanja; prenehati bi morali vsi strankarski oziri in vsi Slovenci brez razlike strank in političnega prepričanja bi morali iti kot en moč v boj za slovensko vseučilišče. Po zaslugi naše politikujoče duhovščine in njenih brezvestnih kolodvijev pa smo žalibog prišli že tako daleč, da odločujo celo v tako eminentno narodnih zadevah, kakor je vseučiliško vprašanje, ki bi moralo biti visoko vzvišeno nad strast in strankarski fanatizem. Ker je izšel impuls za pravkar obnovljeno akcijo za slovensko vseučilišče iz vrst narodno-napredne stranke in ker je vso zadevo vzel v roke vseučiliški odsek, katerega predsednik je slučajno župan Ivan Hribar, so klerikalci takoj zavzeli sovražno stališče napram tej akciji in »Slovenec« je svoje somišljenike naravnost ščeval, naj se ne odzovejo pozivu vseučiliškega odbora in naj ne pošiljajo peticij za ustanovitev slovenskega vseučilišča na državni zbor. Da je to brezvestno hujskanje imelo kolikortoliko uspeha, je jasno. Vendar pa se kaže, da je ta zgolj iz politične strasti izvirajoči nastop »Slovenčeve« družbe izzval ogorčenje celo v vrstah klerikalne stranke in da je celo »Slovenčevih« urednikov jelo biti sram svojega herostratskega početja. Zato skuša sedaj »Slovenec« naslikati svoje dejanje v boljši ugodnejši luči, ali ga vsaj opravičiti. Pri tem seveda ni izbirčen v sredstvih, laž in zavijanje sta mu tudi tu kakor vselej glavno orožje. Škofov list piše: »Hribar je začel delati reklamo za svojo osebo s tem, da je pošiljal na vse občine in društva pozive, naj mu pošljejo prošnje za slovensko vseučilišče. Vedeli smo, da je to le osebna politična spekulacija, pa, da ne bi stvari škodovali, smo molčali.« Lažnivci! Navedite nam samo eno društvo, samo eno občino, ki bi dobila poziv, naj pošljejo za slovensko vseučilišče pošlje županu Hribarju. Vsa društva, vse občine so dobile enako se glaseče pozive z načrtom peticije, v katerih se jih vabi, naj dotočeno peticijo podpisajo in jo naravnost pošljejo na predsedstvo državnega zbora. Da bi se naj peticije poslate Hribarju, ni v pozivu niti besedice in mi pozivljamo tista društva in tiste občine, ki so po »Slovenčevem« zatrdilu dobile pozive, naj pošljejo poslanec Hribarju prošnje za slovensko vseučilišče, naj se zglašuje, sicer ostane »Slovenec« vžgan v čelo žig brezstidnega lažnivca in nesramnega obrekovalca. Torej na dan z imeni občin in društev, poštenjakovič »Slovenec«! A še eno drzno nesramnost posvečenih urednikov škofovega lista je nam treba pribiti. Pravijo, da so »o stvari molčali, da bi ji ne škodovali.« A jedva pred par dnevi so priobčili dve notici, v katerih se klerikalne občine roté, naj nikar ne pošljejo peticij za ljubljansko vseučilišče in sicer samo zbog tega ne, ker pozivlja na to akcijo župan Hribar. Konstatujemo samo to suho dejstvo in se vzdržujemo vsake nadaljne kritike in sicer v interesu stvari same, ki je pa »Slovenec« hekuba. Pripomnimo pa, da zadene odgovornost, ako ne bo rodila akcija za slovensko vseučilišče zaželjenega sadu, klerikalce in jih glasilo »Slovenca«, ki so jim strankarski oziri in osebne mržnje več kakor splošno narodni interesi!

— Zaupna shoda v Ptuj in Ormožu je sklicala »Narodna stranka« preteklo nedeljo in sta bila oba najlepša obiskana. Na prvem je dr. Jurtela poudarjal, da je želja dr. Plojeva, naj se skliče javen shod, na katerem bo ta državni poslanec sam razjasnil vstop v Jugoslovanski klub. Na obeh shodih je bila sprejeta

resolucija, da se z vso odločnostjo obsoja nečuvna gonja mariborske dr. Korošičeve klike zoper poslanca ptujskega okraja (dr. Ploja) zaradi njegovega vstopa v poslansko zvezo vseh južnih Slovanov in državnem zboru. Izrazilo se je prepričanje, da nima v sedanjem trenutku dr. Ploji niti najmanjšega vzroka odložiti svoj mandat, to pa tem manj, ker so zborovalci prepričani, da ogromna večina politično mislečih Slovencev ptujskega okraja popolnoma odobrava vstop dr. Ploja v klub južnih Slovanov. Organizacija „Narodne stranke“ v ptujskem okraju pričakuje, da bo dr. Ploj v soglasju s korakom svojega vstopa v jugoslovanski klub kot poslanec le strogo s stališča narodnih in gospodarstvenih težav prebivalcev ptujskega okraja in slovenskega naroda v obče izpolnival svojo poslansko dolžnost na Dunaju ter ga zagotavlja v takem poslovanju svoje pod pore. Na shodu v Ormožu so bile sprejete še resolucije: 1. da zborovalci obžalujejo, da so zastopniki „Kmečke zveze“ izstopili iz „Narodne sveta“ in da pričakujejo, da svojo izjavo izstopa prekličejo. Izražajo pa za vsak slučaj prepričanje, da je skupna narodna obrambna naprava „Narodne sveta“ nujno potrebna ter pozivajo predsednika tega sveta, g. dr. Hrašovca, da vse potrebno ukrene, da se „Narodni svet“ v najkrajšem času dopolni z zastopniki vseh narodno politiko zasledujočih krogov in prične kar najkrepkeje delovati v prid štajerskih Slovencev; 2. da se zahteva ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani, preustrojitve slovenskega srednjega šolstva, izpopolnitev slovenskih gimnazijskih paralel v Celju in Mariboru v popolne gimnazije, strogo uvedenje slovenskega učnega jezika v dosedanjih napol slovenskih spodnjih gimnazijah v Celju in Mariboru in uvednje slovenskega učnega jezika v višje gimnazijske razrede ter ustanovitev slovenskega učiteljskega in štajerskega ter slovenskih kmetijskih in obrtnih šol; 3. da se izraža najodkritosrnejše sočuvstvanje hrvaškemu narodu v novem boju zoper madžarsko nasilstvo, slovenski poslanci na Dunaju se pa prosijo, da složno s hrvaško delegacijo obeh državnih polovic zastavijo ves svoj vpliv zoper uvedeno novega Khuenovega vladanja v kraljevini Hrvaški. — Na shodu se je najostreje obsojala sirova in nedostojna pisava „Slovenskega Gospodarja“, ki je do pičice enak „Slovenca“.

— **Peticije za slovensko vseučilišče in srednje šole** so vložili: načelnikstvo gospodarskega odseka na Uncu, podružnica sv. Cirila in Metoda za Unec in okolico in podružnica c. kr. kmetijske družbe na Uncu.

— **Uši kašljajo.** „Union“ je prazen. Še vojaške godbe koncerti več ne vlečejo. Vsi poskusi, privabiti zopet občinstvo, so se doslej izjalovili. To je posledica infamnosti, ki so jih klerikalci na čelu jim dr. Šusteršič uganjali v tem hotelu. Zdaj so postali klerikalci občutljivi. Izguba na obrestih je pač grozna. In ko smo zadnjič malo potegnili dr. Zajca, so začeli kašljati okrog „Slovenca“ da je bilo joj. Dr. Zajc bi bil že enkrat rad prišel v upravni odbor „Uniona“. Štef in Lampe sta ga protežirala, a takrat ni bilo nič kruha iz tiste moke. Vsi upravni odborniki so odstopili, ker niso hoteli imeti doktora Zajca med seboj. Celo za svet so povpraševali, kako bi Zajca, Štefeta in ljudi takega kalibra odpravili iz „Uniona“, češ, da zaradi teh izostajajo boljši gostje. Zdaj je pa nastala nova era. Zdaj morajo klerikalci sploh veseli biti, če hoče kdo vstopiti v upravni odbor in zato je zdaj tudi dr. Zajc dosegel svoj smoter in postal hišni gospodar v „Unionu“. Koliko bo „Union“ s tem pridobil, je njegova stvar; kar se nas tiče, bomo temu podjetju že posvečevali primerno pozornost, le tako, kakor se bo zdelo nam prav. Uši sicer hudo kašljajo v „Slovenca“, pa zato se preklicano malo menimo, to nas zdaj le zabava. Kadar se bomo tega kašljanja naveličali, bomo pa dr. Zajcu in Štefetu stopili na kurja očesa in zavilili

bosta, da bodo od usmiljenja jokale vse stare tercijalke.

— **Dr. Lampe in Kosovka — pogorela.** Kakor čujemo, je deželna vlada tisti famozni protest dr. Lampe in Kosovke proti novoizvoljenemu odboru „Dijaške in ljudske kuhinje“ odbila, ker ne znači tisti krik klerikalnih srak drugega nič nego „navaden prepir med člani“, o katerem ima razsojati le društveno „razsodišče“. Zdaj naj se pa gresta dr. Lampe in Kosovka s proštom Sajevecem vred učit še le društveni zakon, potem naj še le skušnjo napravijo vsi trije in potem naj še le — hujskajo ljudi proti poštenjakom!

— **Pozor, državni poslanci!** Da vladajo na goriskem državnem kolodvoru že dolgo tako nečuvne in neznosno škandalozne razmere, tega je kriv le nemški nacionalec Wieser, ki se čuti kot kak paša, ki ima popolno oblast za zatiranje slovenskih uslužbencev. Naj bo uradnik ali pa delavec, vsak, kateri je Slovenec, mora čutiti kruto zatiranje tega nemčurškega tirana! Gorje ti, slovenski delavec, — trpin, če govoriš s svojim sodrugom slovensko na kolodvoru, zarenči nad teboj ta strastni nemškutar: „Reden sie deutsch, sonst werde ich sie zum Teufel jagen!“ Tako se je že mnogim zgodilo! Tako se godi pri državni železnici Slovencev na slovenski zemlji. Da, to je škandal, tega ne bomo več trpeli; železniško ministristvo mora nemudoma in takoj prestaviti tega strastnega nacionalca v nemške dežele — to odločno in glasno zahtevamo, zakaj mera je polna! Gospodje poslanci, pozor nad takim početjem, za Boga, podvizajte se, rešite uboge slovenske pare, katere ta hudobnež dan na dan preganja! Da je sploh kaj takega v Gorici mogoče, to je škandal, ki kriči do neba!

— **Konsum v Toplicah — je vrag vzal.** Poroča se nam: Tisto „katoliško narodno-gospodarsko“ trdnjavo, ki jo je pred leti sezidal sedanji katehet pri ljubljanskih nunah, Janez, za njim pa s svojim žegnomo in lažjo varoval fajmošter Podboj, je zdaj zadel — konkurz, ki je za revne zapeljane topliške kmete uprav usodepolna katastrofa. 40.000 K — znašajo pasiva, vsota, ki jo zmore prenesti pač par kapitalistov, če pa zadenejo taki tisočaki revnega kmeta, kakršen je po večini topliški kmet, je pa to zanj udarec ki ga je v stanu spraviti na beraško palico. Fajmošter Podboj in župan Janez Sitar imata seveda vsak svoj „žegen božji“ že spravljen, ali kaj bo z delničarji! Škof Jeglič preskrbljuje take svoje „organizatorje“ z mastnimi službami, če pa tak konsum potem vrag vzme, se pa za kmeta prokletlo malo briga! V Ribnici je prišlo pet kmetijskih gospodarjev vsled konkurza tamkajšnjega kons. društva ob vse imetje, in so danes — berači. V Toplicah čaka žrtve tega faliranega konsuma ista usoda! 40.000 K pasiv, to je bilanca duhovske gospodarske organizacije v Toplicah! Kmet, zdaj več, po čem so — „sveče“!

— **Iz politične službe na Primorskem.** Okrajni tajnik Anton Slivar v Trstu je imenovan za pristava ravnateljstva pomožnih uradov, okrajni tajnik Franc Košanec je premeščen iz Pazina v Pulj, namestniški kancelist Franc Ferenčič pa iz Malega Lošinja v Pazin.

— **Iz finančne službe na Primorskem.** Davčni kontrolor Alojzij Doljak je imenovan za davkarja v IX. čin. razredu, davčni pristav Ivan Lovrič za davčnega kontrolorja v X., provizorični davčni pristavi Aleksander Petranič, Ciril Ivančič, Humbert Travan, Ivan Tuzet, Renat Dragovina, Anton Seljak, Ivan Bonač, Ivan Brzac, Karel Ciglič in Rudolf Hrast ter davčni praktikantje Valent Štolfa, Eneja Tomažič in Anton Franzot pa za davčne pristave v XI. čin. razredu ad personam.

— **Imenovanje v davčni službi na Štajerskem.** Davčni pristavi ad personam v II. činovnem razredu so postali začasni pristavi Jernej Videmšek, Jos. Sprah, Fr. Donaj, Ferd. Prelog, K. Hren, L. Pluhar, Mat. Najžer, Ant. Cvahče,

Ig. Ozvatič, Sim. Führer, Ant. Paradiž, Rud. Ramšak, K. Jazbec, Ant. Kunej, Jak. Arnuš, L. Klinc in M. Merčun. Nadalje so postali pristavi davčni praktikantje Fr. Sedlak, Fr. Petovar, Rudolf Starkl, Fr. Čuš, Fr. Kosar in Fr. France.

— **Vodstvo politične ekspoziture v Mozirju** prevzame 1. julija t. l. okrajni komisar v Celju dr. Milan Lubeč, sin dvornega svetnika in finančnega ravnatelja Lubeča v Ljubljani.

— **Odbor za osuševanje barja.** Pri volitvi 27. junija t. l. sta bila za odbornika enoglasno izvoljena gg. Juri Marenče in France Švigelj, oba posestnika na Dolenjski cesti; za namestnika pa g. Josip Plankar, gostilničar in posestnik ravnatom.

— **Koroški deželni šolski svet** je izrekel nadučiteljema Fr. Ellerju v M. Zili in Ant. Stresu v Žabnicah povodom zaprosene vpočitve priznanje za mnogoletno plodonosno delovanje. Oba gospoda sta zavedna Slovenca iz Štajerske. Njuni mesti dobila seveda nemška nacionalca.

— **Shod poštarjev in poštinih oficijantov** se je, kakor smo že večkrat navedli, vršil ob mnogobrojni udeležbi v soboto v hotelu Ilirija. Shod je otvoril g. ofic. Španjol, ki je v slovenskem, hrvaškem, italijanskem in nemškem jeziku pozdravil došle zborovalce, zlasti dame, zastopnike sorodnih društev in osobito Primorce in Korošce. Za I. predsednika je bil izvoljen g. oficijant Graberg iz Trsta, za II. predsednika pa gosp. poštar Modic iz Litije. Predsednik Graberg, ki je tudi predsednik deželne zveze za Primorsko, očrta namen zborovanja, namreč spojitve in centraliziranje društev, zlasti poštarjev in oficijantov, ker si le močna, jaka organizacija more priboriti uspehov. Prej se je stavila kvečjemu kaka ponižna resolucija, mi pa se hočemo boriti vsedotlej, da zmagamo. Pomagati nam more samo centralna organizacija. Pripravljeno so oficijanti, pripravljeno poštarji, pa tudi voditelji so na mestu. Obsojal je tudi čudno vedenje sekc. načelnika Wagnerja nasproti oficijantom. G. oficijant Tomazič, tajnik ljubljanske podružnice društva prometnih poštinih uradnikov, opraviči odsotnega predsednika svojega društva in pove, da je navzoč društveni podpredsednik g. oficijal Kheil. Tudi on želi postaviti organizacijo na širšo podlago, ki bo sčasoma privedla do enega društva, in stavlja v zgrad zlasti železničarje. On vidi, da imajo oficijanti in poštarji tudi take želje, ker so povabili poleg nas tudi druge poštne uslužbence, ki so se povabilu tudi obilo odzvali. Isto misel zraža tudi g. poštar Modic in upa, da se organizaciji pridružio tudi češka, moravska in gališka družstva. 5. avgusta se staro društvo razpusti in ustanovi novo. Oficijant g. Wimmer iz Beljaka prinaša pozdrave koroških tovarišev in omenja, da je napredke že to, ker sta se složno spojili dve stranki iste kategorije. Treba je še mnogo dela. Vzeli so nam mnogo, a dali komaj neko napitnino. Orožnik najnižje vrste je dobil 401 K priboljška, poštini oficijant pa 60 kron. Zahteva časovni avanzma, povišanje uradnega pavšala, 35 letno službovanje, in prvi vrsti pa seveda zboljšanje plače. Naslov, karakter, uniforma, to ne pomaga nič. Dupostov nimamo skoro nikoli, tlačni nas pa tudi dolg. Gosp. oficijant Krainz iz Beljaka radostno pozdravlja nameravano organizacijo, ki naj privede do tega, da bodo vsi poštini uslužbenci, od najnižjega do najvišjega, pod enim krovom. Delavci so si priborili splošno volilno pravico s svojo železno organizacijo. Učimo se od njih. Po vsej Avstriji so sedaj oficijanti organizirani. Pritožuje se proti čudnemu obnašanju nekaterih „višjih“. Obrnimo se na ljudski parlament, ta nam pomore. Župan Hribar (klici: „živio Hribar!“ in ploskanje) se je potegnil za pisarn. pomočnike, obrniti se je treba nanj in zavzel se bo tudi za poštne oficijante, za kar jamči že njegova osebnost. Govornik omenja tudi slučaja Lahodny, ki se prav te dni razpravlja po časopisih in ki je izrazita ilustracija nezdravih poštinih razmer. Podpredsednik društva prometnih poštinih uradnikov g. oficijal Kheil pozdravlja v imenu svojega društva nameravano spojitve poštarjev in oficijantov. Mi „prometni“ uradniki nismo nad oficijanti, pa tudi oficijanti niso pod nami, vendar pa imamo mi druge cilje, vi pa druge. Gmotno zboljšanje položaja nas vseh je pa tisto, kar nas drži in na tej podlagi naj se osnuje vesoljna organizacija. Društvo prometnih uradnikov je vselej proti drugim poštinih organizacijam nastopalo lojalno in želi takega ravnanja tudi od drugih strani. Res-

nično in trajno pomagano bi pa bilo nam vsem, če bi se ustanovilo za pošto lastno pošto ministristvo. G. Ulepčič se pritožuje proti čudni avstrijski pravici, ki daje oficijantom na deželi officialsko delo, plačuje jih pa po oficijantsko, namreč za dve tretjini manj. Oficijant g. Krolnik (edini slovenski oficijant na Koroškem!) poudarja, da se tudi Korošci čutijo člane južne armade. Kadar se spojimo, ne bomo več društvo, nego armada. G. Sancin z Jesenic se pritožuje, da list „Naša Zveza“ žali in ponižuje poštne oficijante. (Prebere tisti odstavek.) Uredništvo naj to popravi. G. oficijal Tomazič in zanikuje, da bi tisti članek obsegal kako žaljenje. Treba je prečitati ves članek, ne pa analizirati posameznih stavkov in izvajati iz njih stvari, ki avtor nanje ni mislil in jih tudi zapisal ni. Zlasti danes, ko vsi poudarjamo skupnost, dela to mučen vtisk, saj je tisti članek imel samo namen, ob činstvu pojasniti razmere na pošti. G. Sancin pravi, da bero list tudi uradniki drugih strok, da je pa prej omenil, da ne ve, če je avtor s člankom hotel ali nehotel nastopiti proti oficijantom. G. Zajc vpraša v imenu krajne skupine ljubljana poštinih uslužbencev, kako da se ni njih društva nič omenilo, čeprav je bilo vabljen. Prosi pojasnila, kaj gospodje želijo od njih! — G. Krainz odgovarja, da seveda stoji na stališču, da je treba v organizacijo pritegniti vse stroke poštinih nastavljenecv, seveda tudi uslužbence, ki so ob resistenci delali složno z oficijanti. Nato so še nekateri gospodje ob kratkem izražali različne želje in nasvete ter opisovali in z resničnimi zgledi podpirali opisovanje težav in nadlog svojega stanu. Prečitale so se tudi došle pozdravne brožavke in sprejela nastopna resolucija: Danes v Ljubljani zbrani poštarji in poštini oficijanti smatrajo v smotroviti centralni organizaciji edino možnost, doseči zboljšanje svojega bednega položaja in pozivljajo obe centralni društvi, naj z vso silo vztrajata na zakoniti ureditvi njih stanja. Oba centralnima vodstvom se izreka popolno priznanje in se pozivljata, da v prid poštinih uradnikov v vsej Avstriji z neprestano energično agitacijo dovedeta do take edinosti, kakršna je na Kranjskem. Predsednik je nato zaključil shod.

— **Vseslovenski legitimacijski listek.** Na informativna vprašanja od strani več društev javljamo sledeče: Legitimacijski listek ima dva namena: a) kot društvena legitimacija. V več slovenskih društvih je v rabi društvena legitimacija, veliko narodnih organizacij pa je brez vsake legitimacije. Naš namen je, upeljati enoten vseslovenski legitimacijski listek, za katerega plača član društva 20 vin. v prid družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Kar se tiče menjave legitimacijskega listka, je prepuščeno društvom samim; želeli pa bi bilo, da bi se legitimacijski list vsled lažje kontrole v društvu samem menjal vsako leto. b) Drugi stranski naš namen je, doseči da se rabi vseslovenski legitim. listek ko vstopnica pri različnih narodnih prireditvah, seveda veljavna samo za takrat. Ker prireditelji iščejo že pri vstopnicah dohodkov za pokritje stroškov, bi »legitim. listek« kot vstopnica veljal samo 10 vin. Uverjeni smo da bodo vse slovenske organizacije — predvsem pa podružnica sv. Cirila in Metoda ter različna ferijalna društva — uvaževala veliki pomen, vseslovenskega legitim. listka, ter se ga prav pridno posluževala. Apeliramo tudi na vse slovenske akademike in srednješolce, da pridno agitirajo za legitim. listek, saj se prodaja v korist naše preprotno šolske družbe. — Legitimacijski listek je založilo društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na Dunaju v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Upamo, da bodo te vrstice zadostovale, sicer pa je odsek drage volje vedno pripravljen, vsakemu na zahtevo podati potrebnih pojasnil. — Naročila in informacije naj se v počitnicah pošiljajo na naslov: Mate Suhač, stud. iur., Celje, »Narodni dom«.

— **Iz krogov deželanov** se nam piše: Državnoborske volitve so sicer minule, toda minuli še niso nasledki, o katerih se razpravlja pri poklicanih oblastvih. Agitacije so bile prav umetne in tudi čisto priproste, neoziraje se na zakon v varstvo volilne svobode in tako so zapadli postavi večinoma klerikalni agitatorji duhovniki, ki so nevedno ljudstvo begali in nadlegovali naj grede ž njimi v boj za katoličanstvo (?). Podpisovali so glasovnice z dovoljenjem in tudi brez dovoljenja z volilcev, grozili svojim vernikom s prizniti s težkim odgovorom na onem svetu in kaj se je vse doprineslo v spovednicah, to ostane seveda tajno, in to tudi drži! Potem pa naj se še govori o volilni svobodi! Enake ovadbe sodiščem ne grede nič kaj k sreji; obtežljivo je tudi to, da priča, ako ni odločna oseba, najrajše vse zamoči ali naravnost utaji, da se duhovniku ne

zameri. Neumestno je tudi, da se po kazenskem pravu, priče precej v začetku ne vzemo pod prisego in na ta način uide marsikateri krivec zasluženi kazni. Impertinentno je tedaj, da se duhovniki predrznejo z ravno navedenimi sredstvi agitirati, med tem, ko se škof s svojim kapiteljnom ni upal izdati pastirskega lista v tem smislu, kajti uveren je bil, da ga dobiti nezdoga. Ko se je šlo za »kancelparagraf«, izjavil je pravosodni minister Klein, da ga ni potreba, saj zadostuje zakon v varstvo volilne svobode. Pokazalo se bo tedaj koliko moči je temu zakonu pripisovati. Ako bi se za izkazalo, da je ta zakon proti duhovnikom neporaben, tedaj bo naprednih in drugih neklerikalnih državnih poslancev naloga, proti temu primerno ukreniti, sploh pa bo v tej zadevi že poskrbela številka 87. — Kar bolj bodo duhovniki kurili, toliko prej bo izkipele in tudi v naši tužni Avstriji bo kmalo zasijalo čisto francosko sonce!

— **Iz Trbovelj.** V obeh podružnicah družbe sv. Cirila in Metoda za Trbovlje in Hrastnik je zavelo letošnje leto docela novo, doslej nepoznano življenje. Marljivo se nabirajo nove članice in člani, zbira se podpornina, darila. In sedaj sta sklenila odbora obeh podružnic, privediti veliko ljudsko veselico v prid glavni družbi. Določila se je na dne 21. julija. Natančnejega sporeda še ne moremo objaviti, zagotavljamo pa čast občinstvo, da se mu bo nudilo na tej veselici nekaj izvanrednega. Poleg izvrstne godbe nas bode razveseljavl imeniten pevski zbor, dražestne gospičice iz Trbovelj in Hrastnika so obljubile prevzeti v oskrbo najrazličnejše paviljone, kjer se bo narodnemu občinstvu streglo v največje zadovoljstvo. Veliko privlačno silo bode imelo brezdomno tudi ribarenje na neprecenljive dobitke. Glavne točke so pa seveda še stroga tajnost odborov; upamo, da bomo vendarle še kaj poizvedeli od vrlih prirediteljev, da razkrijemo čast občinstvu. Opozorjamo že sedaj slavna sodna društva, naj se blagovolijo pri svojih prireditvah ozirati na ta dan, med svojimi člani pa agitirati za udeležbo k omenjeni veselici.

— **Iz Hrastnika.** Čitateljem Vasega cenj. lista je znano, kako boji se bijejo za obstanek slovenskega Hrastnika. Če hočemo zdržati, moramo zbuditi ljudstvo iz njega zaspasnosti, vzbuditi narodno zavest in gojiti v njem ljubezen do našega naroda in jezika. Da vse to dosežemo, povzdigniti nam je v ljudstvu inteligentnost in skrbeti za njega duševni razvoj. Tok časa nam je pokazal, kako potrebna bi bila v Hrastniku čitalnica, kjer bi se nudilo ljudstvu dovolj primernega čtiva. Sestavil se je osnovni odbor, ki je že predložil pravila »narodne čitalnice v Hrastniku« graškemu namestinstvu. Ker nam primanjkuje sredstev, da bi nakupili dovolj knjig, se obračamo do sl. čitalnic, do slovenskih pisateljev, do sl. občinstva, da nam priskočijo v pomoč. V svesti si naj bodo, da storijsko s tem zaslužno narodno delo: imeli bomo več zaupanja v svojo moč, če vidimo poleg sebe vrsto zaveznikov in rešili bomo slovenskemu narodu važno postojanko. Prošnji se je že odzvala sl. »Slovenska Matica«, ki je doposlala 62 knjig. Da bi se dobilo dovolj posnemalcev. Vsa darila (knjige in denarne podpore) naj se pošiljajo na naslov: »osnovni odbor narodne čitalnice v Hrastniku« (po g. Rošu) Hrastnik.

— **Učiteljsko društvo za celjski okraj** ima svoje redno zborovanje v nedeljo dne 7. julija t. l. v navadnih prostorih (okoliška deška šola) v Celju ob 11. uri popoldne. Po zborovanju prijateljski sestanek in skupen obed v »Skalni kleti«. Zeleti je obilnega obiska in to tim več, ker se udeležnikom nudi prilika, udeležiti se velike ljudske veselice, ki jo ta dan prireda narodna društva celjska v »Narodnem domu« in ki se prične ob 4. uri popoldne.

— **Razstava risb.** Iz Celja se nam piše: Od 28. do inkl. 30. junija bile so v V. razredu tuk. deške okoliške šole razstavljene risbe tamošnjih učencev vseh razredov. — Vse stene prostrane sobe so bile odlične z risbami, ki so bile sistematično in metodično-pregledno razvrščene. Človek se mora res kar čuditi, kakšni uspehi se morajo doseči po novi metodi risanja po naravi ter ne ve, bi-li bolj občudoval spretnost učencev ali pa strokovnost navajajočih je učiteljev! Če vvažujemo dejstvo, da zavzema risanje velikansko važnost v vsem javnem današnjem zvanju, potem moramo pač biti hvaležni našemu učitelstvu za trud, ki ga tudi tozadnevno ima.

— **Izid mature na državni gimnaziji v Celju.** Kakor smo že poročali, se je k letošnjim zrelostnim izpitom na celjski gimnaziji oglasilo 35 kandidatov. Izmed Slov. je 13 maturo dostalo, med temi eden z odliko; dva pa sta reprobirana na dva meseca. Nemci — 20 jih je bilo — so na-

pravili izpite vsi, dva med njimi z odliko. — Uspeh je bil torej letos vsekakor ugoden!

Mlekarški tečaj na Vrhniki se konča v nedeljo, dne 7. julija. Ob 10. uri dopoldne se prične javni izpit gojencev, h kateremu ima pristop vsak, kateri se zanima za mlekarstvo tehniko. Po izpitu je praktični nastop gojencev v mlekarji in kemični delavnici. Obenem je poskušnja sirovega masla in sira, katerega so izdelali gojenoci. Po končni skušnji sledi blagoslovljenje mlekarne. Opomniti je, da je združna mlekarica na Vrhniki ena največjih in najzvojnijših na Kranjskem. Želeti bi bilo, da se te skušnje udeležijo zlasti odborniki mlekarških zadrug, da se prepričajo, koliko je treba znanja o uspešnem napredku mlekarstva. Priporočila se pa tudi ogledati ta moderni zavod. Odhod z vlakom iz Ljubljane južni kolodvor ob 7. uri 29 min. v jutru.

Da je razljal cesarja in habsburško hišo, je bil obsojen socialni demokrat Ropas v Gorici na 10 mesecev ječe. Ropas je govoril na nekem shodu v St. Ferjanu. Pri obravnavi je izjavil, da ni žalil ne cesarja ne habsburške hiše, da ga pa priče (klerikalne) niso umele ter znesle skup razne besede iz njegovega govora, vsled česar je nastala trditve o omenjeni žalitvi.

Umrl je v petek znani in priljubljeni 53letni trafikant in urar g. Jožef Svatek. Pokojnika je v ponedeljek ponoči zadela kap in so ga drugi dan prepeljali v deželno bolnišnico, kjer ga pa niso mogli več oteži. Svatek je bil samec in je lansko leto obhajal svojo petindvajsetletnico, odkar je prodajal tobak. Prodajal je zadnja leta tudi slovenske časopise.

Predrznost naših heilovcev. Iz Savinske doline se nam piše dne 30. junija: Danes so se celjski „turnerji“ in drugi „hajlo“-bratci pripeljali z večernim vlakom s koroskega Volšperga, kjer so imeli neko „vsenemško“ slavnost, mimo Žalca in Petrovc ter iz vagonov huronsko izzivali slovensko prebivalstvo, grozno kričoč „Die Wacht am Rhein“ ter tuleč „Pereat Windische“, „Windische Hunde“ i. dr. To nesramno izvajanje teh pobalinov — drugače jih ne moremo imenovati — presega že vse meje dostojnosti! Toda dobro vemo, kaj so nameravali. Če bi bili skupili, kakor so pošteno zaslužili, pa bi bil zopet nemški Izrael trobil v svet o barbarstvu Slovencev. — Vsaka sila do vremena. Zapomniti si bomo do hujškanja. Ob času vse prav pride; vselej ne bode prevladala obzirnost, kot to pot: zgoditi se utegne kaj drugega. Zato pa: pozor na celjske izzivače!

Iz Šiške se nam poroča: Kakor vsako leto je priredilo tudi letos dne 26. junija učiteljstvo šišenske šole s šolsko mladino izlet na bližnji Rožnik. Da se je množica — 324 otrok — mogla dobro pogostiti, gre zahvala požrtvovalnim mladino ljubom. Zato izrekta tem potom šolsko vodstvo v imenu šolske mladine najprisrčnejšo zahvalo p. n. g. gospodom in tvečkam: I. Knez, P. C. Juvančič, Bratje Kosler, Perhantz, Ant. Krisper, A. Luckmann, Goess, Bolaffio, Reininghaus, Zajec, Hudabinič, Vodnik, B. Tome, Maver, Stepic, V. Maurer, Zakotnik, Suva, Stele, Rossner, Seidel, D. M. Lavrenčič, Fr. Burger, K. Mohar, Rebersčak, Fawai, Golot, A. Zor, M. Brecljnik. Vsem tem še enkrat iskrena zahvala!

Umrla je gdč. Ivanka Suva v Zgornji Šiški, hči g. Ivana Suve, vodja Krisperjeve tovarne. Rajnica je bila lani na slavnostnem razvrtju zastave šišenskega Sokola kot družica in vedno in vselej zavedna Slovenka, kakor je njen oče rodom Ceh zaveden Slovan. Izredno lep pogreb je pokazal, da je bila zelo priljubljena povsod. Tudi zastava šišenske Čitalnice je spremila zvesto članico in sotrudnico na zadnji pot. Blag ji spomin!

Kres na predvečer sv. Cirila in Metoda, 4. t. m., se bo žgal na Krtinskem hribu.

Prememba posesti. Dimnikarski mojster v Rožni dolini gosp. Fran Vrhovec je kupil hišo št. 152 v Rožni dolini od g. Antona Mehleta.

Prvi slovenski turisti vrhu Grintovca letos so bili minolo nedeljo, in sicer je bilo devet ljubljancov: gg. Držar Fran, Bežjak Fran, Niefergall Anton in tovariši. Razgled je bil krasen.

Pevskemu društvu „Ljubljanski Zvon“ je pristopil kot ustanovni član s 40 K gosp. dr. Danilo Majaron. Živel! Da bi našel še mnogo tako vrlih posnemovalcev!

Tamburaški klub „Zarja“ priredi v nedeljo, dne 7. t. m., drugo veliko ljudsko veselico v gostilni „Balija“ v Rožni dolini. Spored: Tamburanje, šaljiva pošta, papirnata bitka, spuščanje zrakoplova, vžiganje umetalnega ognja, streljanje proti toči, srečolov in biljardiranje na dobitke na ruskem biljardu. Biljardiranje se prične ob desetih dopoldan

in se konča zvečer ob osmih. Po končanem sporedu prosta zabava in ples. Vstopnina znaša 20 v. Veselica se prične ob štirih popoldne.

Pozor, trgovci! Iz Hohenelbe na Češkem je prišel v februarju neki potnik, ki prodaja papirnate izdelke. Dve trgovki, ki sta pri njem nekaj naročili, sta imeli jako občutno zgubo. Za blago, ki bi bilo v Ljubljani veljalo 40 K, sta morali dotični trgovki plačati vsega skupaj 191 K. Svarimo trgovce pred tem potnikom.

Najnovejše. Kakor se nam zdi, namerava obratno vodstvo dolenske železnice vpeljati pri poštinih vlakih živinske vozove. Kljub temu, da je na posameznih postajah zadosti rezervnih vozov, je imel zadnje dni vsak poštni vlak pripetih več vozov za živino, kamor se je sililo dostojno občinstvo. Več pasazirjev je radi tega opustilo vožnjo. Vodstvu železnice, ki nas smatra baje za divje prebivalstvo, se zdi neumestno prevažati nas v dostojnih vozeh, akoravno mora vozni listek kupiti za gotov in pošten denar. Da so se v nedeljo zvečer morali voziti pasazirji proti Novemu mestu v nerazsvetljenih vozovih, to pa je nečuvano. Med vinjenimi kmetijskimi fanti so se morale voziti ženske, poštna dekleta. Več gosp. učitelje se je zgražalo nad vodstvom železnice, ki jim preskrbi tako neprijetno vožnjo v tmini med navadnimi razposajenci. Kdo je to zakrivil — ali pa je to morebiti tudi najnovejša uredba obratnega vodstva. Lepo se nam obeta.

Zrelotni izpiti in moški pripravni v Ljubljani so se vršili pretekle dni. Od 34 kandidatov je eden napravil izpit z odliko, 24 s polvoljnim uspehom, 2 imata ponovljalni izpit, 4 so padli za eno leto. Trije eksterenisti so odstopili že med pismeno skušnjo. Na ženski pripravnici so se začeli izpiti danes.

Pevsko društvo „Ljubljana“ na klerikalni podlagi, spojeno s ljubljansko krš. soc. zvezo, rešuje sedaj svojo in društva čast in ugled s tem, da se je vdeležilo korporativno z zastavo desetletnice bratovščine sv. Jožefa v Trzinu dne 29. junija t. l. pod vodstvom predsednika Šturma in s sodelovanjem sodavičarja Potnika, poštara Ravniharja, „Katoliške tiskarne“ uslužbenca Vreškota, „novodobaša“ Frana Feldsteina, Kleinmayr-Bamberga vajenca Dachsa in nekaterih pevcev rokodelskega društva. Da se društvo reši še četrtega propada in da zastava ostane „neomadeževana“, kakor se je Šturm izrazil, sodelujejo sedaj pri klerikalnih društvih in bratovščinah. Oj „Ljubljana“ daleč si prijadrala in globoko si padla, da si že za stafažo tercialskim bratovščinam!

Grand hotel „Triglav“ v Bohinjski Bistrici, ki se je slovesno otvoril v nedeljo 30. junija, bo zlasti izletnikom k Bohinjskem jezeru in na Črno prst ter sploh v Bohinj prav dobro došel. Priporočamo ta hotel, ki je v domačih rokah, tudi vsem letoviščarjem, ker se dobe lepe sobe in krasna stanovanja. Restavracijo je prevzel dobroznani restavratir iz Ljubljane gosp. Avguštin Zajec, ki bo po zmernih cenah prav dobro postregel obiskujočim gostom. Novi hotel se priporoča zlasti večjim družbam in društvom in kakor čujemo bosta že prvi teden imeli učiteljsko društvo za radovljiški okraj in društvo „Pravnik“ svoja občna zbora v tem hotelu.

Sirovi otroci. V soboto zvečer so v kamniški vlak, ki prihaja v Ljubljano ob 6., ob zadnjem prelazu v Šiški otroci metali ruše in prot. Nevarnosti za potnike res ni bilo nobene, vendar mislimo, da bi bilo take otroke, ki imajo gotovo dobro vzgojo pri starših, pošteno prijeti za ušesa. Kaj lahko se zgodi, da bo prihodnjč letelo kamenje v vlak!

Pozor zdravniki! V zelo lepem kraju na Spodnjem Stajerskem je nujna potreba za napredno mislečega zdravnika. Dohodki so sijajni, okoliš velik in v okraju je blagostanje doma. Zdravniku je zagigurano mesto distriktnega zdravnika. Tudi pri sodišču imel bode dovolj posla. Reflektant bi moral se takoj v tem kraju naseliti. Vprašanja naj se vpošljejo uredništvu „Slovenskega Naroda“ do 8. julija 1907. Pripomnimo, da je nevarnost, sicer se naseli Nемеc.

Izlet mednarodnih železniških odbornikov na Bled. Ta četrtek prišlo je 90 udeležnikov tega shoda iz Celovca s posebnim vlakom na Bled, kjer sta jih pozdravila zastopnik deželne zveze in blejski župan. Zvečer je bil sijajen banket v hotelu „Toplice“. Vršile so se različne napitnice. Zvečer so izletniki, katere je vodil sekijski šef dr. Röll, zapustili zelo zadovoljni z vtisom blejskega raja naše kraje. Nadejamo se, da bode ta izlet zelo odličnih gostov razširil po svetu glas o lepoti naše domovine.

Slovensko-hrvatska knjigarna v Trstu. e kje, je bilo že davno slovanske knjigarne treba v Trstu, kjer je naš živel ne samo po

številu močan, ampak tudi posebno agilna in mu je prisojena važna vloga. Sedaj se je to uresničilo. Koncesijo za hrvatsko-slovensko knjigarno v Trstu je dobil g. Josip Gorenjec, dosedaj zaposlen v veliki Hartmannovi knjigarni v Zagrebu. To novo podjetje je tem radostneje pozdraviti, ker mu je oblast delala težave — seveda v Trstu slov. knjigarna! Tako ima Trst sedaj slovensko gledališče in dobi slovensko knjigarno. Na slovenskih in hrvatskih založnikih je, da podpro g. Gorenjca v Trstu in s tem pospešijo naš književni promet.

Graška akademična podružnica družbe sv. Cirila in Metoda priredi dne 5. t. m. v petek v dvorani „Kaufmannshaus“ zabaven večer. Na občnem zboru te podružnice je bil izvoljen sledeči odbor: iur. Vilko Pfeifer, predsednik; iur. Bogomil Hrašovec, podpredsednik; iur. Avgust Munda, tajnik; iur. Konrad Šmid, blagajnik; iur. Vekoslav Lešnik, namestnik.

Poskušen vlom. Pred tržaškimi porotniki sta stala v petek 25-letni Angel Dovier iz Gradeža in 27letni Ivan Petje iz Trsta ter pristojen v Moravče pri Litiji, ker sta v noči od 10. na 11. maja v Trstu skušala vlomiti v blagajno tvrdke Schenker & Comp. in bi bila odnesla, če bi se jima načrt posrečil, okoli 7000 K denarja. Petje je dobil šest, Dovier pa 3 leta ječe.

Zanikrnost pokopališkega oskrbnitva v št. Vidu nad Ljubljano zasluži javne graje. Jama je večkrat prekratka, tako da morajo pogrebci čakati in gledati, kako težak s krampom zemljo odkopava in z lopato odmetava. Taki prizori so mučni, zlasti za sorodnike. Svečanost ob gomili se profanira po takih neokusnih zaprekih. Tako malomarnost naj se odpravi, to zahteva estetika in ozir na občinstvo. Lani niso mogli neke krste spraviti v premajhni grob in so z nogami po njej skakali. Se večji škandal je bil, ko so pokopali strojevodjo v pokoju Končiča. Obrabali in premstvali so krsto na vse strani, da se je končno odprl pokrov. Tako so Končiča potem zasuli. Zdaj leži na trehuru in odprti krsti v grobu. Škandal!

Nova slovenska posojilnica na Koroskem. V Kotmari vasi se je ustanovila slovenska posojilnica za občine Kotmaravas, Bilčavs, Žihpolje in Vesca. Poslovati je začela s 1. julijem.

Iz ljubezni nož. Ker 16letna Josipina Rupnik v Celju ni hotela slišati ljubezenskega nadlegovanja 21 letnega tovarniškega delavca Petra Korena jo je ta z nožem osušval v glavo in hrbet, da so jo težko ranjeno prepeljali v bolnišnico, Korena pa odvedli v zapor.

Panorama kosmorama na Dvorskem trgu pod Narodno kavarno nam kaže ta teden Bukovino. Pri tem vidimo razna mesta kakor Černovice, Dorno Vatro itd. ter razne znamenitosti in šege ondarih prebivalcev. Slike so prav lepe. Prihodnji teden Egipt.

Strela je udarila v hišo Fr. Možine v Gaberjelih pri Pržišču, da mu je s hlevom, šupo in podom pogorela do tal in da je škoda 1000 kron; istotako je udarila strela v hišo Mihaela Bregarja v Čimernem pri Sv. Križu, da je zgorela streha in 500 K denarja. Škoda je 1600 K, zavarovalnine nič.

Ogenj. V Drnovem pri Cerkljah je pogorela šupa in hiša Ivana Unetiča, Urbanu Francu pa hiša. Unetičeva škoda znaša 700 kron, zavarovalnina 900 K, Urbančeva škoda pa 1400 K, zavarovalnina pa 1000 K.

Združeni šentpeterska ženska in moška podružnica Ciril-Methodova priredita v proslavo godu sv. soluskih bratov, blagovestnikov slovenskih v korist glavne družbe na vrtu hotela „Ilirija“ v Kolodvorskih ulicah v nedeljo, dne 7. julija narodno veselico. Spored: Petje, izvajajo slavno pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“. — Godba, ki jo oskrbuje slavna „Društvena godba“. — Srečolov. P. n. narodno občinstvo se z ozirom na blagi namen najvljudneje pozivlja na mnogobrojni poset te veselice. Pričetek točno ob sedmih zvečer. Vstopnina 40 h za osebo, deca prosta. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

Prostovoljnega gasilnega društva na Veliki Loki ustanovna veselica bo v nedeljo, dne 7. julija. Spored. I. Sprejem došlih bratskih društev. 2. Ob 10. uri maša in blagoslovljenje gasilnega orodja. 3. Po maši pozdrav došlih društev po gospodu načelniku gasilnega društva. 4. Ob 1. uri popoldne banket pri g. „Slajpahu“. II. 1. Ob 3. uri popoldne javna tombola. 2. Ob 5. uri igra „Eno uro doktor“. 3. Po igri šaljiva pošta. 4. Zvečer umetalni ogenj. 5. Ob 9. uri zvečer velika slika ognje-gascov. 6. Prosta zabava in ples. Ob času veselice in igre svira narodna

godba. Vstopnina k igri: I. prostor 1 K 50 h, II. prostor 1 K, stojšča 60 h. Preplačila se radi ogromnih stroškov hvaležno sprejemajo. Kdor se želi udeležiti skupnega banketa, 2 K kuvert, oziroma obedu v gostilni „Slajpah“, blagovoli naj radi priprav najkasneje to sporočiti do 4. julija načelstvu. V slučaju slabega vremena se vrši veselica prihodnjo nedeljo.

Opatijsko pristanišče. Piše se nam iz Opatije: V opatijskem pristanišču pričeli so metati denar v morje. Kdor se nikoli ni videl, kako se meče tisoče in tisoče v vodo, naj gre to gledati sedaj v Opatijo in si naj ogleda delo novega pomola. Dva Nemca, katera menda morja še do sedaj nikoli videla nista, dva Italijana in en Slovenec, to so delavske sile, katere naj bi storile to za Opatijo velepotebno in pomembno delo. Zdi se, kakor da bi se to delo smatralo od gotove strani za igračo. Komur je le malo ležeče na tem, da Opatija cvete in napreduje, mora ga pri pogledu na to delavsko silo, katero je poslala neka Adrijanska akcijska družba, katere predsednik je menda g. Gorup v Trstu in katera družba je prevzela od države to delo, zaboleti srce. Mi smo že omenili svoječasnno v »Slovenskem Narodu«, da se čas viharjev, to je od novembra do marca z vsakim dnevom približuje. Z vsakim dnevom se pa tudi približuje pogin na novo početemu delu pomola. Da bo pa porušil prvi vihar vse delo, katero se bo storilo na novem pomolu do meseca novembra, če se bo tako »fuficalo«, kakor se sedaj, smo pa več kakor sigurni. Opatija na tak način ne bo dobila čisto gotovo še par let toli potrebne pristanišča oziroma pomola. Obrabimo se še enkrat na kompetentne osebe, da se zavzamejo za to za Opatijo velepomembno delo, da se ne zgodi tako kakor v Lovranu, kjer se že pet let dela pomol, a zimski viharji porušijo vedno vse delo, katero se je v celnem letu storilo, in tisoči in tisoči denarja ginevajo brez vsake koristi v morskno globino. Katerega se to tiče naj se zgame! Sedaj je še čas. Naj se nastavi delavskih sil, kolikor se jih v tem slučaju potrebuje in naj se delo dogotovi v pravem času.

Semenj. Dne 1. julija t. l. je bilo na letni semenj prignanih 925 konj in volov, 277 krav in telet, skupaj 1202 glavi. Kupčija je bila pri goveji živini dobra, pri konjih pa prav dobra, ker so prišli po nje Korošci in Lahi.

Mlad begunec. Ko je včeraj dala 10letnemu Alojziju Dobrinu v Trzinu mati 2 K, da bi šel z njima nekaj kupit, jo je mahnil dečko proti Kranju, si tam kupil vozni listek in se pripeljal v Ljubljano, katero pa ni ogledoval dolgo časa, kajti ko je ogledoval lepe hiše, je pristopil k njemu stražnik in mladega tučca odpeljal na magistrat, odkoder so ga potem zopet poslali v Trzin.

Usođen sunek. Včeraj se je v Razpotnih ulicah sprl mizarski pomočnik Ivan Tokan z 69letno Marijo Oblakovo in jo pri tem sunil v prsa, vsled česar je padla in si zlomila desno roko, levo pa poškodovala ter so jo na odredbo policijskega zdravnika g. dr. Ilnerja z rešilnim vozom prepeljali v dež. bolnico.

Vlom. Danes ponoči so dosedaj še neznanj tatovi vlomili s sekuro v trgovino g. Mateja Orehka v Kolodvorskih ulicah št. 26 iz veže v prodajalnico vodeče vrata in pokradli več srebrnih ur, verižic, nekaj obleke in nogovic.

Belavske gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 100 Macedoncen, 170 Hrvatov in 10 Slovencev. V Heb je šlo 100, v Meran pa 50 Hrvatov. Predvčeršnjem je šlo v Ameriko 41 Hrvatov in 14 Bulgarov, nazaj je pa prišlo 40 Slovencev in Hrvatov.

Izgubljene in najdene rači. Posestnik Ivan Kočar je našel dolgo verigo. Dijak Herbert Hirschmann je našel srebrno žensko uro. Na južnem kolodvoru je bila izgubljena, oziroma najdena sivkasta jopica, 4 dežniki, palica, ženski slamnik in siv havelok. — Šolski učencec Alojzij Urbančič je izgubil prost bankovec za 10 kron. — Služkinja Jožefa Kalanova je izgubila denarico, v kateri je imela 95 K denarja.

Šolski molitvenik je našel nekdo včeraj v tivolskem drvoredu. Lastnik ga dobi v uredništvu našega lista.

„Ljubljanska društvena godba“ priredi jutri v hotelu „Lloyd“ (Sv. Petra cesta), društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vinarjev.

Priloga. Za p. n. ljubljanske naročnike je priložen uzorec sportnih oblek tvrdke Gričar & Mejač.

Najnovejše novice. Sestanek med avstrijskim cesarjem in angleškim kraljem bo koncem julija ali v začetku avgusta v gradu velikega vojvode Toskanskega v Schlackenwerthu.

Grob in rojstno hišo Garibaldija prevzame italijanska država v svojo last ter zgradi na otoku Caprera muzej, ki bodo v njem zbrane vse relikvije iz življenja Garibaldija. Garibaldijeva rodbina ne zahteva odškodnine za hišo.

Za 400.000 K draguljev je poneveril nekemu dunajskemu draguljarju gledališčni igralec Lütter pobegnil. Iz Belgije je poslal draguljarju zastavni listek, s katerim je zastavil vse poneverjene dragocenosti v Berlinu za 28.280 K.

Osem rudarjev se je ubilo v Raudnigu pri Toplicah na Češkem. Pokvarilo se je namreč zaviralo pri vzdigalnici, vsled česar so prileteli s strašno silo v globočino.

Za stare natakarije. V Ostrogonu na Ogrskem se je zadnje čase več natakarij in kavarnarskih blagajničark nesrečno zaljubilo. Dve sta se celo usmrtili. Občinski svet je vsled tega sklenil, da smejo biti v kavarnah in drugih zabaviščih za potrebo le nad 40 let stare ženske.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 2. julija. V današnji seji poslanske zbornice je predsednik dr. Weisskirchner sporočil poslancem cesarsko zahvalo za vdanostno izjavo. Nato je zbornica nadaljevala debato o discipliniranju uradnikov. Finančni minister dr. Korytowski je imel dve uri trajajoč govor, v katerem je na podlagi uradnih spisov skušal dokazati upravičenost discipliniranja uradnikov. Tekom svojih izjavanj je doslovno v francoščini citiral nek Clemenceauov govor. Za Korytowskim je govoril grof Sternberg, ki je ironično vprašal predsednika, ako se bo od Korytowskega citirani Clemenceauov govor protokoliral, ter ljuto napadal vlado, imenujoč je ekskluzivni komite socialnodemokratske stranke. Nato je govoril malaruski socialni demokrat Moračevski. Debata se nadaljuje. Prihodnja seja bo jutri.

Dunaj 2. julija. V seji gospodske zbornice je stavil dr. Eppinger predlog, v katerem se vlada pozivlja, naj takoj vse potrebno ukrene, da se sanirajo deželne finance.

Dunaj 2. julija. Danes ob desetih so imeli predsedniki klubov sejo, na kateri so sklenili voliti za predsednika proračunskega odseka dr. Chiarija, za podpredsednika pa dr. Kramarja, Nemca in dr. Ebenhocha.

Dunaj 2. julija. Cesar je pred svojim odhodom v Isl poklical k sebi ministrskega predsednika barona Becka in ministre dr. Fečta, dr. Marcheta in dr. Pacaka. Danes popoldne je cesar sprejel predsedstvo gosposke zbornice, ki je prišlo k cesarju, da mu izrazi vdanost gosposke zbornice.

Budapešta 2. julija. Pri specialni debati o železniškari predlogi je prišlo danes v parlamentu do burnih prizorov med Madžari in Hrvati. Podpredsednik Rakovszky je odtegnil besedo hrvaškemu delegatu dr. Vinkoviču, češ, da njegov govor ne odgovarja določbam poslovnika. Nato je dr. Magdič zaklical: „To je škandal!“ Podpredsednik Rakovszky: „Kdo je to zaklical?“ Dr. Magdič: „Jaz!“ Podpredsednik: „Radi tega klica Vas pokličem k redu!“ Hrvaški delegati so glasno protestirali proti temu, ko je Rakovszky še vdrug poklical Magdiča k redu, je nastalo med Hrvati viharo ogorčenje. V tem trenutku so Hrvate naskočili poslanci stranke iz leta 1848., med njimi Olay in mladi Madaras. Situacija je bila nevarna in skoro bi se bil vnel krvav pretep. Končno se je posrečilo pomiriti razburjene duhove, ko je predsednik prekinil sejo. Hrvati so nato predlagali jajno sejo, kateremu predlogu se te moralo ugoditi.

Cacao Bensdorp Amsterdam

Odlični zobozdravniki, ki lepe svoje pacientinje vkljub vsem opominom ni mogel dovesti do tega, da bi si redno snazila zobe in usta, se je poprijel drastičnega sredstva.

Zahvala. Podpisano šolsko vodstvo se zahvaljuje najiskrenejše prejasnemu gospodu profu Leo Auerspergu, v svojem kakor tudi v imenu šolske mladine, za pogostitev dne 21. junija t. l.

Borzna poročila. Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani. Uradni kurzi dun. borze 2. julija 1907.

Table with columns for Naložbeni papirji, Denar, and Blag. Lists various financial instruments and their values.

Zitne ceno v Budimpešti. Dne 28. junija 1907. Torsalm. Pšenica za oktober 50 kg K 10-13

Zahvala. Iskreno zahvalo izrekam cenjenim gospodom, ki so darovali znesek 534 K 9 v. za popravilo občinske poti ter nam s tem pripomogli do dobre vozne poti.

Umrli so v Ljubljani. Dne 25. junija: Rozalija Marija Kržišnik, uršulinka, 32 let. Kongresni trg 18. Jetika.

Meteorološko poročilo. Srednja predvčerajšnja in včerajšnja temperatura: 22.1 in 23.0; norm.: 19.1 in 19.1

Table with columns: jul., Cas opazovanja, Stanje barometra, Temperatura, Vetrotvi, Nebo. Contains weather data for July.

Zahvala. Anton Kirschner, strojevodja južne železnice v p. naznanja v svojem in v imenu svojih otrok, kakor tudi v imenu ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njega iskreno ljubljena soproga, odnosno mati, stara mati, svakinja in teta, gospa

Zahvala. Za presrečno sočutje izkazano nam od tako mnogih strani med dolgo boleznijo in ob smrti naše ljubljene hčerke in sestre

Zahvala. Za obilne izraze iskrenega sočutja izkazane povodom prerane smrti naše tako ljubljene in nepozabne hčerke, oziroma sestre, svakinje in tete, gospice

MICI ŽITKO za mnogoštevilne krasne vence, prečastiti duhovščini za spremstvo, gg. pevcem za glnjivo petje, dalje predragim sorodnikom, prijateljem in znancem ter sploh vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku in tako počastili spomin prerano zamrle nam drage pokojnice, izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo. 2179

Prvi kranjski umetni in založni zavod L. J. Fröhlich v Ljubljani, v Hrenovih ulicah št. 17

Prodaja se eventualno odda tudi v najem v Kamniku 2166-3

Išče se dobro vpeljana gostilna v mestu na Gorenjskem v najem eventualno se tudi kupi.

Hiša pri kolodvoru, v koji je trgovina, gostilna in kegljišče, se iz proste roke prodaja.

Gozdar in ekonom s strokovnimi šolami in z državno izkušnjo, dolgoletno prakso pri gozdarstvu, lovstvu, žaginem obratu, nakupovanju, vaje kmetijstva in vsake gozdne manipulacije, išče, ker so graščino prodali Italijanom, službe te stroke.

Dva izurjena mizarska pomočnika sprejme takoj v stalno delo Peter Bevk 2138-2 mizarski mojster v Št. Petru na Krasu.

Parna mlekarna v Medvodah prodaja 2188-1 1/4 mastni (delavski) sir po K 90 l kg, 1/2 mastni (delavski) sir po K 110 kg, celomastni in trapistovski sir po K 160 l kg.

Iščem za takojšen vstop spretno prodajalko ki je tudi večča manipulacije z poštnimi ekspedicijami. Gospodične, ki so že na enakem mestu službovale, imajo prednost. Ponudbe pisмено. 2191

Najstarejša in daleč znana gostilna Pri Pirjevcu v Sežani se odda v najem. Radi samotnih družinskih razmer in bolehnosti oddam v najem svojo dobro idočo gostilno v bližini vsakomesečnega živinskega semnja.

Ženitna ponudba. Mlad trgovec na deželi 3 lepo uspevajočo trgovino in mlad definitivni uradnik 3 okroglo 4000 kron letne plače, želita v surho ženitve resnega znanja 3 izobraženima in imovitima gospicama 18 do 26 let. Tajnost samo ob sebi umevna. 2188

Žaljuči ostali. V delo se sprejmo dva ali trije izurjeni kamnoseški pomočniki in en brusar. 2198-1

Sprejme se takoj več dobrih šivilj. Mišerjeve ulice št. 12, I. nadst. 2192-1

Dijaki za prihodnje šolsko se sprejmejo na stanovanje in hrano. Eventuelno se sprejmo tudi gospodične. 2155 3

Trg. hlapec za specerijo in vinsko trgovino se sprejme. Kje, — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2185-1

Županstvo postojnske občine, dne 1. julija 1907. 2175 2

C. in kr. dvorni založnik Papežev dvorni založnik Lekarnar PICCOLI, Ljubljana Dunajska cesta (lekarna pri angelu) opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:

Malinov sirup, najskrbneje prirejen iz aromatičnih gorskih malin, je izredno prijetno in žejo gasečo pijačo. Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 1.50, 1/2 kg steklenica K 90, poštni zavoj, neto 3 kg, franko zavojnina in poštnina K 5.60. Razpošilja se tudi v sodčkih po 10, 20, 40 in več kg.

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in nerazvite osebe, blede in slabotne otroke prebavljiv železnat izdelek. Ena polilitrska steklenica 2 kroni. 1943-4

Tinktura za želodec je želodec krepljeno, tek vzbujačo, prebavno, in odprti telesu pospešujoče sredstvo. 1 steklenica 20 vinarjev.

„BIBE“ brezalkoholna pijača iz sadnega soka. Pomešana z vodo da prijetno žejo gasečo ter redilno in za prebavne organe zdravo pijačo. Steklenica 1 K

Ces. kr. avstrijske državne železnice. Izvod iz voznega reda. Veljaven od dne 1. maja 1907. leta. Odhod iz Ljubljane juž. žel.: 4:58 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)

Otroški voziček se prodaja v restavraciji „Narodnega doma“ v Ljubljani. 2181

Poletno stanovanje z 2 sobama in kulinjo, se odda za krajšo ali daljšo dobo takoj ali pa za 1. avgust v Št. Vidu nad Ljubljano št. 69. Poizve se istotam. 2178

Vrtnar oženjen, išče službe vrtnarja ali hišnika. Zmožen je slovenščine, nemščine in drugih jezikov. Naolov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2180-1

Razpis. Služba občinskega tajnika pri županstvu v Postojni z letno plačo 1440 kron je razpisana. Službo bo nastopiti s 1. avgustom t. l. Pismene prošnje, iz katerih naj bo razvidno dosežanje službovanje in usposobljenost posameznih prosilcev, je vložiti najdalje do 10. julija 1907 pri županstvu v Postojni.

Županstvo postojnske občine, dne 1. julija 1907. G. Pikel, župan.

C. in kr. avstrijske državne železnice. Izvod iz voznega reda. Veljaven od dne 1. maja 1907. leta. Odhod iz Ljubljane juž. žel.: 4:58 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in nerazvite osebe, blede in slabotne otroke prebavljiv železnat izdelek. Ena polilitrska steklenica 2 kroni. 1943-4

Tinktura za želodec je želodec krepljeno, tek vzbujačo, prebavno, in odprti telesu pospešujoče sredstvo. 1 steklenica 20 vinarjev.

„BIBE“ brezalkoholna pijača iz sadnega soka. Pomešana z vodo da prijetno žejo gasečo ter redilno in za prebavne organe zdravo pijačo. Steklenica 1 K

C. kr. ravateljstvo državnih železnic v Trstu. Posestvo naprodaj! Zaradi družinskih razmer se prodaja na Stari gori pri Mirni na Belenjskem, kjer se gradi nova železnica, popolnoma 2161-2 arondirano posestvo ki obsega hišo, krito z opeko, gospodarsko poslopje, hlev in svinjak, s slamo krit kozolec, vse čisto novo in v najboljšem stanju. Zraven spada tudi njiv za 24 mernikov posevke, 9 oralov gozda, lepo zarastlega, 3 orale lepega sadnega vrta in 2 oralna prav dobrega vinograda. Več pove lastnik Fran Brinovec, Stara gora p. Mirna na Belenjskem.

Otroci ob tem izvrstno uspevajo in ne trpe na motenju prebavljanja.

Se obnaša izvrstno ob bljuvanju, črevesnem kataru, driski itd.

Priporoča jo na tisoče domačih in inozemskih zdravnikov.

Najboljše živilo za zdrave in na želodcu bolne otroke.

Naprodaj po lekarnah in drogerijah.

Tvornica diet. živil R. KUFKE, Dunaj I., in Bergedorf—Hamburg.

Nova hiša

z velikim obdelanim vrtom se vsled premeščanja **takoj prodaja pod zelo ugodnimi pogoji.**

Kje, — pove upravnistvo „Slov. Naroda“ 2167-2

Išče se

prodajalka

za tobačno zalogo in loteristinja, ki je tega posla dobro vajena, ima izpričevala in je lepega vedenja.

Kje, se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“ 2116-3

Proda se hiša

tri leta stara, kavarna, dobro obiskana, s koncesijo zanjo in za prodajo piva in vina v steklenicah itd. z opravo.

Natančneje se poišče v **tobakarni Mirodvorske ulice št. 43 v Gorici.** 2115-3

Kuharica

(najrajši mater z odraslo hčerjo), ki bi opravljali tudi pranje in likanje perila ter kuhale dobro domačo hrano, **se takoj sprejme** pri častniški rodbini blizu Ljubljane. V pomoč je tudi sluga.

Zglašaj naj se v **posredovalnici Novotny, Ljubljana, Dunajska cesta.** 2186-3

„Zadružna tiskarna v Krškem“ sprejme v svojo knjigovoznico v tej stroki dobro izveščanega

knjigoveza

prvo moč. Plača po dogovoru. Nastop takoj ali vsaj do 15. julija t. l.

Ponudbe na **Antona Umeka v Brežicah.** 2187-1

Komptoirist

dobro vjejen enostrokega knjigovodstva, nemškega in hrvaškega jezika, izorjen korespondent z večletno prakso, dobi v modni manufakturni trgovini trajnega mesta. Ponudni ki manufakturne stroke imajo prednost. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja, zahtevo plače in s fotografijo naj se naslavljajo na **firno Fr. Bendeković v Karlovcu.** 2185-3

U Štetinu, 7. junija 1907.
Zalkenwalderstr. 23/1.

Gospod
Gabriel Piccoli
lekarnar v Ljubljani.

Vaša 2163-2

želodčna tinktura

je, na meni napravila prav dober učinek in si ne morem kaj, da Vam iz hvaležnosti ne izrečem priznanje in povsod ne pohvalim Vaše želodčne tinkture.

Z velespoštovanjem

gospa Klara Fierer.

Več delavcev

med temi tudi delavca za gips, se sprejme **takoj** v tovarni za umetno kamenje **S. Unterhuber, Ljubljana, Dunajska cesta 71.** 2178-2

Delovodja

popolnoma trezen, zdrav in energičen mož, zmožen slovenskega in nemškega jezika, **se išče za tvornico za se-kire na Spodnjem Štajerskem** proti dobri plači in prostemu stanovanju. Prednost imajo oženjeni ponudniki ključavničarske stroke, ki se tudi razumejo na dela v stružilnici.

Ponudbe z napovedbo dosedanjega službovanja in s prepisi izpričeval na upravništvo „Slov. Naroda“ pod „Delovodja“ 2122-5

Priporoča se dobro domače delo: srajce, bele, barvaste in piké, po meri, najboljši kroj, cena nizka.

Anton Šarc
Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Zunanja naročila točno in ceno.

Lašna 1941-10
šivalnica in likalnica.

Trg. pomočnik

mešane stroke in železnine, z dobrimi izpričevali, priden in pošten, **se sprejme.**

Kje, — pove upravništvo „Slov. Naroda“ 2158-2

Klobuki se sprejemajo v popravo.

Ceno in pristno

istrijsko vino

iz prve roke prodaja **Sebastijan Luk**, trgovec v Kringli, pošta Tinjan (Antignana) pri Pazinu v Istri.

Vino pošilja v sodih po ne manj kot 56 litrov za gotov denar ali s povzetjem, franko železniška postaja Sv. Petar v Šumi (S. Pietro in Selve). Pošlje rad tudi vzorce. 272 24

Večje število tesarjev

sprejema proti dobremu plačilu **Ivan Zakotnik**, tesarski mojster, Dunajska cesta št. 40. 1666-19

Mestna učiteljica, stanujoča v bližini novega poslopja višje dekliske šole, sprejme za prib. šolsko leto

dve deklici

na hrano in stanovanje. — Zglasila pod šifro „P. J. 48“ upravništvu „Slov. Naroda“ do 7. julija. 2117 3

Poštni voz

lahak, že rabljen, bodi s streho ali brez strehe **se kupi.** Kupi se pa tudi pol pokrit, že rabljen

koleselj.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“ 2123-33

Cene stanovanjem do 1. junija in od 1. septembra 25% pod tarifo.

Od 1. junija interurbana telefonska zveza.

Zdravilišče Krapinske Toplice

Sezona od 1. maja do konca oktobra. Hrvatskem

Leta 1906 je bilo 5221 ljudi. Od zagorjanske železniške postaje Zabok-Krapinske Toplice oddaljene eno, od postaje Rogatec, lok. žel. Grobelno-Rogatec, pa 2 uri vožnje. Od 1. maja vsak dan dvakrat omnibus k vlakom proge Zabok-Krapinske toplice ob 7ih 53 min., ob 10ih 8 min. dopoldne in ob 4ih 16 minut popoldne, k postaji Rogatec k popoldanskemu vlaku — 30° do 35° R (37° do 43,5° C) gorke kratoterme, ki eminentno vplivajo proti protinu, mišični in čišenski revmi in njih posledičnim boleznim, pri lishji, nevralski, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightljevi bolezni, otrpnjenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike baskinske, separate kopeli, kopeli v banjah in pršne kopeli, izvrstno urejene potilnice (sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja, dobre in ne drage restavracije; stalna topliška godba. Razsežni senčni sprehodi, prostor za tenis-igre itd. Kopalški zdravnik dr. Ed. May. — Brošure se dobe v vseh knjigar-nah. Prospekte in pojavnika pošilja

11 kopalniško ravnateljstvo 1307 Krapinskih toplicah na Hrvaškem.

Oblastveno dovoljena razprodaja!

Nikar ne zamudite ugodne prilike za nakup!

Ta teden

se z dovoljenjem
obrtne oblasti
radi popolne
opustitve
trgovine

svilenina

čipke

pozamenti

bluze

klobuki

spodnja krila

srajce

rokavice

Le pri
Ernestu Sarku
Dvorski trg št. 3
pod Narodno kavararno.

Opravda za trgovino se ceno prodaja!

Vljudno se priporoča

trgovina

s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Starl trg št. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3612 Cene zmerne. 80

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

12-74

Podružnica v SPLJETU.

Štritarjevo ulice št. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavnica K 2.000.000.

Rezervni fond K 200.000.

obrestuje vloge na knjižice in tekoči račun po 4 1/2% od dne vloge do dne vzdiga. — Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuječe se „Hotelske družbe z omejeno zavezo Triglav“ po K 500.—, 1000.—, 5000.— in 10.000.

Rentni davek plača banka sama.

Rentni davek plača banka sama.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

4012 98

Številka telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje **izbrano**

marčno pivo v sodcih in steklenicah.